

y{u' 'rð [khð÷kyt'™k , t.kÉfku, k{klp heEu...kÉk™k yf™kurð»kP™ -e fhÉkt...në-kt yurð»kP ...h „ ý{klp ©[Éfku÷¼fkt™k ÷¼ {æ hnpufufuÉ yf™ku...ý Úkkzurð [kh fhe ÷Ék nkÉyuaeyu yuzhu fuyurð™k fÉk [yk...ýku'ÉæuW...h' rð¼k„ Úkkzur™ fækuhne òP. yk ð¾Éu' fktfhe [kæku'™k {Ék-, ÐÉ™™™k MkÉ, yf™uyðhkÁÉkt...rh fæku ð„ hñ™™u [Ðk™™kuyÉh™™kuÁ -ku fÉk [yðkunÉku fuyf™e fke ©[Ék rð™™k yÉh Xk÷ðe ÉeÁw

¾h, yk{ AÉkt ¾kM, e {n™™™k yÉu¼÷uxfk AÉkt rð»kP™™kt sÉkt sÉkt ...k, k™™urðÖ heEuM...pÉk ÷¼ {æ ðe p fkp yf™kuyk™™É Au „ WÉP÷ {r÷f Ée™ fÁw ylzí {ktí f fæ, ÐÉ™™k y™™u...Ae yÉ kúke ...rh ý {Ée ...h {kúð}™™e ðkÉ fhuAu Éku , É„ Á sò„ e ðk, Éð rð»kP™™kuzef ykæpÁí {f rð [khýk™™kuh, yk...uAu „ E ...zé™™k , krníP fkh hk{™™khkpy ...kxf™™kuz [rfzku÷¼ {k™™òP™™e WíÇktÉ™™u÷E™™u, krníP y™™u fæk™™e {PkÉk™™u¾qf , [kx heEu[ªÁe fÉkðuAu ÉkòMÉkP™™e ¼kúkk y™™ur™™y...ý pi÷e Úkkzkt ¼qÉfk÷e™™ ÷k„ uAÉkt fæk y™™urðí™™k , ðkt AðxuÉku, ÐÉ™™...ýof™™e™™urÉ™™-Éur¾P™™e {ÉÉuðÉhktòÉyuyðe yÉ™™e Á„ Á„ Ée r™™mfÉ™™us ðk [k yk...uAu , ÐkÉ÷¼kúÉ kt {n™™¼kÉ™™ku÷¼ ' fktfhe [kæku' {kt, [ðkP÷k yif fhÉkt ÖÁkhu {Ékyku pifkyku, kúkt™™e ÉuÉ™™e Ékšff y, n {rÉ™™ufkhýusÉkuEhe ykðuAu «¿kk f™™ ...xí, ypkf rðíkt , r™™{ýk pkmºke™™k ÷¼ku...ý ÉuÉ™™e ...kÉk™™e yk„ ðe áru ÷E™™u ykðuAuy™™uyk fÁw , ÐkÉ™™u¾hk yúkéÉ kt, ÐkÉ f™™kðuAuy™™kuyk™™É.

yLP rð¼k, kúÉ kt™™kú [kBMfe , kúkt™™e «&™™kÉkhe, fðrºke Mð. „ eÉk f™™ ...he¾™™u fktP ' „ kÁÉpº™™ y™™u nehS ¼ª„ hkrzP™™ku h, kæ pi÷e {kt ÷¾kP÷kú ...úke...rh [p yk... , k™™kæP™™ ¾q [pu

yÉu shk [e÷ku [kÉhe™™y y÷„ y÷„ Éhkn™™kt fu, Ékfnkh „ eÉku yif ¼s™™ y™™ufestirVÓ{e-™™e ...në-e ...në-e s fzeyku, ÐÉ™™pe÷Ék ...h {kúð}™™k™™ufðku {rn{k fhuAuyupkÉ fhkððk™™ku÷¼ sÉku fhe p fÉku™™úke. ...në-™™ , k™™urðýeÉ™™ {k™™eÉ™™'ðýðs™™ .....ez ...hkÉ òýth y™™ufestirVÓ { 'y™™kze™™ur f, e fe {Mfhknxkl...unur™™, kh'! „ ý„ ýðk {kzák™™P

, ð™™uykð™™kht, ...ðo{y fkhf...

rlkhtsk pln

1. ...

okÁÉP÷ {r÷f

þki ík MkíP Lke «kró {kxuMkÁkhýÁkyuçku{ kòkoAu yif , hMkí{ f yLk¼qík yLku çkeòu f{ÉP SðLk. suf÷kr¼ {¼ nkp Au íkuyk{kLk «Úk { {kòkku yLkMkuAu yÚkðk íkuyÉ fne þfkP fuíkuÉ Lke yík: «hýk yÉ Lkuyk{ fhðk Vhs ÁkzúAu ykðk ÷k fkuÁkkkLk MksðLke Ý[e OzkLk íkhk Ei hLk [hýf {æLkuÁkúP MÁkPofhuAu Ákhtku çkeò «fkhLk MkÁf ykÁýe òýeíke Ákðe Ák s Ei hLk ÉmóÉ ykðkM{kkt «ðp fhu Au yÉkt LkzíkÉ çkÁe s {w fæ eykukuòýuzkçkknkúLkku¾æ nkp íkú Éh nxkðeLku-

fke f {h{e Mkí ÁkúkkLk {kt yk çLku÷fkhLke MkÁLkLkuyk©P ykÁkuAu ÁkúkkLke áru íkhk yuÁknë-kt ykæpÁí {f rn {k÷P Lk Mðýorp¾hLk Éþk fhuAu yLkÁkÁe SðLkLk Mk{kLpík{ fkpúkuÁý yus WÉkÉk «fkpLk yðthýLkku{ kòkçLkðe ÷uAu yÉ Lk SðLk òýuyif MÁh s æ «Ákkík Au sufkÉ yá-P røkrðh{kúke ykÁýe rLkíPÁrhr [ík ¼q{ Ák ykðe ÁkzúAu çkeS çkksw yupkík-Mkæ f{pe÷ Au suf{kúkk Éðz {æxkðíkkuykææ ðÁíkkus ðP AuyLkuyif rÉðMk s yuAufuyúkk f{kúke «hýk yLku [k÷Lk fke yá-P þáóík ÁkMku [k÷e økÉ Au yulðPíkkuòýuyÉ kt ykææ økPku Au- þPklk [ç Bpkhurkeðúokríkúke Vhðk {ktzúPkhuykÁýe yk¾kúMk{kúke òúðúkk {kt yá-P úke ðP íkú -

rÉððkík [kòMko Vðyh ylzí ykðk s yif Ákh{ ¼óík níkk. fuBçkis röi röäk÷P {kúke Mkkík f ÚkP çkÉ BpkhurkÉ yuyapíkí {SðLkLke Éúkk ÷ðkLkMk fÓÁk fPko íPkhúÉúkkLk M{kPu íkúÉ Lk ' 'ÓÉP {kt yif yðku yÉV¼k ¼kð ðøþkí' sLkúke yÉ Lk Ákþk SðLkLk Mkhíkk÷ s çkÉ÷kÉ økPk. yuúý {kt òýufkÉ þki ík ðMkíLke Mkh¼ A÷fKE hne. yuúý {kt òýuyÉ ýuyÉ Lk Ei h-EMk {Men- {ktÁkúksL {÷E ÷eÁku yÉ Lk ÁkðS L{kÉ fkp òýu«¼wEMkkk yMke {«Éúke ykø {kt çk÷eLku¼M {ÚkÉ økÉ. òýuyif s hkík {kt íkykuÁkh {rÁkíkkLk çkrk÷k fwtkLk yifÉ Mkkúku÷kzf k Ákþk yLkúMök {e¼óík ÉkMk çLke økPk. íkuúýúke yÉ Lkunt {þk fíð æ ÉeLk-økheçk-Lk çkÁwyLkúkerzíkúkkuyk©P MúkkLk çLke hndis Yáþu yÉ kts yÉ ýuSðLkLke fjkúkk {nMkþk fhe.

ÉeLkçkÁkúkk SðLkLk [k÷Lk ykÁkLkhu ykÉpofPku níku íku½ýkt ð»ðke yÉ Lk xçk÷ Ák MqkYÁku÷¾e hk¾æ-™™yif ÷uxLk ðkòP ðkt [eLku {UðòP™™ yLkku yÚkÁkÁíkt

yif yusykóþrfuðöþlkkuyúkoAu- 'íklöðÁkhuþrfþ'. íkayku½ýe ðkh fnákk hnákk fu ykÁkýyukÁkýk Á{oyLkuFíkþLku{k°k òyélkuMkíkkok {kLke ÷EyuAeyu yúke ðÁw WÉkh ÚðLkE fíE sYh ykÁýLku÷kókíke Lkúke. òyufu{LkwþLkkuykí{k Mker{ík nkþ, çkÁkþE-kunkþ. òu{kýMk fíð s yk÷tís fhusk÷hyýumðk¼krðf heíkuFhðwíEYyu yúððk sα÷kLke yúke ÁkkMkúke Mkk{kLþÁkýy yÁkúkk hk¼ðk{k ykðy íkku yk fíkþþÁkk÷Lk{k tðkrýþkøkeheLke økÁ ykðuAu Mk¼ðík: {nkí{k E Mkk{k {Lk{k tÁký - Bþkhu yif yúÁkkúkkLk rþ»þkluFu fíkníku fu òufkE økheçk ík{khe ÁkkMkuík{k hku fku {kþku íkku yúku fíð s fku ykÁkeLkuMkíkkok Lk Ákk{e hnku ík{k hku¼{k eMk Áký WíkkheLku ykÁke Éku- ykðkus rð [kh níku

ÉelçkÁw {kxuÉþ fuÁ{úke {kaku{kLkwþ níkkuyLku yif LkuÁkþkurðí kMk níku fu {kLkð Eí hLke s yif {þík Au yLkusif Eí hLku«kó fhðkLku«if s yif Mkk [ku{k koku Au íku {kLkð÷kLkð ðá [Lk ¼É fíuþk Éþ fhðkLku«if s yif {k°k {koku Au

Áký, ykÁkýk{kúke «if fhíkktykðzuAus fku÷kLkþ ykÁkýk íkkuÉhuf fkuþ{k yif {kaku¼køk Mðkúke ¼hE-kunkþ Au yLku¼kLk íkhh yíík¼kð ðþkþf WíÁkØk Úke Áký ðþ, íkkuþ yuMðk¼krðf, Mkns ðþkþþ Lkúke nkúku ÷kufkuy {þkLke þkÁ{k tVhuAu Áký y{þkúke {køke ðMíkku«if AuyuíkþV yif LkþþkLk síkúLkúke. yif Mkþeyuykðts fíkuAu ''rsLk «if hMk [kíþk Lknª, WLk y{þk rÁkþk íkkuðþk nuyk.''

(ᑦÉe ÁkMíkF ''rÉ÷ fe çkíkíð' {kúke MkruÁík yLkðkÉ)

2. Sðlk «íþuMðÉLkþe÷ çkLkðw MÉðw sαøke ðMwÉð

Mk{sýLkktWá [MíkhkukuyLk¼ððk {kxuSðlk «íþuMðÉLkþe÷ çkLkðw sYhe Au ykðe MðÉLkþe÷ íkk þuÁþ yusL{ðík nkþ fuyúku¾e÷ðe þfþk? rð [kheyu þryk sL{ðík nkE þfþ ykÁkýu¼÷uçkÁktçk s fkuLuyfMk¼k¼k tððk EáAeyu Áký ík{uðþþþþfufçk s f÷çk s f{k tVh nkþ s Au sL{Lke úkýúke s, çk s fkusuheíku ðíkoAu suheíkuhnuAu suheíku¼kþ¾eþu¼huAu suheíku nkúkkøk n÷kðuAu sðkt íku Éþ¼kþ Au yk çkÁk{k tíkVkðík nkþ s Au {køkhkykus s÷kus íkuyk{k tíkVkðík nkþ Au yif y{if úk {íkk MkkúkusL{uAu íkkuçkesþíkúkk {íkk rðLk. Áký, {kxÁký{k tÉþ¼kíke Sðlk «íþuMðÉLkþe÷ íkk fíð sL{úke Lk÷e Úkíke Lkúke. sL{ yif Lk÷e ykht¼f ÁkrhÁMkrík sYh «ÉkLk fhuAu Áký íkus yif {k°k rLkykþf Ákrhçk s Lkúke. Sðlk ÁkkukuyÁkrhçk s Au

ík{khuSðlk «íþuMðÉLkþe÷ çkLkðw nkþ íkku Mki «ú{k {ík{k hnuMðþ{TSðlk SðwÁkzu [kðemk f÷kf{k tík{ufk÷e÷e úkýkuSðlkLk yif yþ íkhefuSðkuÁkþ {køk ¼køkLkkuM{kþ, ík{ufkíkku yif rð [kh nkuAu yif ÷køýe, yr¼kþ, rV÷Mkþe, {kLþík, MkçkÁ fuykðts fíE f nkuAu ík{uÁkkúkuSðlk nkúkk Lkúke. MðÉLkþe÷ íkk {kxuík{k hu Sðlk çkLke sðwÁkzu yk fíðe heíkuçkLkþ

ðuík{ur{k khk þhehLke økríkrðÁ, ík{khh {LkLke «rçþkLkúkkze y sαøke hk¼eLku f{k fhe þfku íkkuík {uMðk¼krðf heíkus Sðlk «íþuMðÉLkþe÷ çkLke sþku yíþkuíkku ík{ufíð s ynifkLkufkhyuMðÉLkþe÷ Aku ík{ufnkuAu ''nuyif MðÉLkþe÷ ðþÁðík Au'' íkkuLkuyúku yk÷kus fuík{k hku yif {kaku{k sçkþk ynifk Au

MðÉLkþe÷ çkLkðw yLku yúku yLkúke fuík{uykník Úkkýku økMkuÚkkýku fu yf s kyku òuík{uMðÉLkþe÷ íkkLkuSðík nkþ íkkuçkèð fíE Áký SðlkLkuík{khh ÁkkúkkLk SðlkLke sif s yLk¼ðþku ík{khe yMkÁkkMk suÉþ¼kþ Au íkuík{khh sðw Sðlk s Au ík{LkuykðkuyLk¼ð yÉhúke Úkþu Áký ík{uykLkuðuyif rð [kh çkLkðeLku [k÷þku íkkuík{uçkþfelk yÁMíkíðúke íkELk y sαøkk nkþ ík{uðkMíkkrðf Lknª nkú ík{u yk¼kMke çkLke sþku

ík{khuMðÉLkþe÷ íkkLkuSðe nkþ, íkku yif MkkÉe Mkh s ÁkØrík Au ík{usu rð [khu fu yLk¼ðkúku ykAu yøkíþLkúçkLkðku yif rÉðMk yk y{÷{k {ife snyku y [kLkf s ík{uÁðLkLke ÷nþ¾e, ðhMkkÉ, Vq-kufuykMkÁkkMkLk {kLkðkuyif MkÁkýo sÉe s heíku yLk¼ðþku y [kLkf s, ík{khe yÉhLku [íkLþ ík{khh yLk¼ð {kxuðÁw Sðík yLkurçþkþe÷ çkLke sþu íþkuík{uMðÉLkþe÷ íkkLkuSðe hnþku ík{uþþkhu Sðlk «íþuykðe MðÉLkþe÷ íkk yLk¼ðþku íþkhu yLP fíE Sðlk «íþuÁký yk÷k s MðÉLkþe÷ çkLkþ rðLk hne s Lknª þfku fkhý fuÁkAe, ík{ustku'nw fu' {khe ðík' fnkuAu yúku fíð s þeh íkhefuLknª ðE þfku ykMkÁkkMk Lksh fhíkk ík{u ðþkufuyk 'nþ íkkuMkðþk ðþkÁk÷kuAu yLku íþkuík{uMðk¼krðf heíkus Mðo«íþu MðÉLkþe÷ çkLkþku

ykðe MðÉLkþe÷ íkkLkuSðe yufkE ðþkþk{, rð [khÁkhk furV÷Mkþe Lkúke. òuík{uÁkkúkus Sðlk nkú íkkuík{uSðlk «íþuMðÉLkþe÷ s nku yíþkuíkkuík{uSðlk rMkðþ çkestis çkÁtnkðkLk «þíLkufhkuÁkð ík{uyif rð [kh, ¼kðLk, ÷køýe, yr¼kþ furV÷Mkþe çkLkðkLk «þíLk{k tÁkzák Aku òuík{uçkMk ðE þfku fuík{khuþheh, {Lk fu ÷køýeykusufne híkki Au íku yøkíþLkúLkúke, íkkuík{uy [kLkf s Sðlk «íþuyíþík MðÉLkþe÷ çkLke sþku

(ELxhLkx Ákhúke-yLkðkrÉík)

3.

xkõMxkõP

ðjkkrlkf yLkuf÷krð»kþf «ðj»k ðkukk Mkk [k yúkeç kt ikkuipkhus V÷Ékþe Úkkp ßPkhuirunfLkurçk÷f÷ rð [kh Lk fhú fð÷ VhsLkkus rð [kh fhú yk «ðj»kLkku÷iþ ðkny MðMk {Áky Auikúke s Mk {ks nçþk ðkukuykx÷tÝ [MÚkkLk ykÁkuAu

su÷krfku÷kLkrMkf © {úke Mk {ksLke Mððk fhðk EáAíkk nþuikç yuÁkkúkkLkrfkþo MkkÁðk {kxunçþkt fü MknLk fhðs ðEþu fkhý çkk÷fLkk «MððLke {kvf ykþkÁi {fikkLkku«Mð Áký fü MknLk fhelLkus Úkkp Au

rð [khf yLkuf÷krfkhLk ¼kþ {k iþkøk yLkufü s Au fkhý ðkç LkkuWÆþ ÷krfkuk ¼÷tí fhðkLkkuAu ÷krfurçk [khk Éw¾4e Au ðkuykuMknLk fhúAu {huAu hkn ððkLkku fuykhk {÷ðkLkkuð¾ík ðkç Lkuk nkþ.

ykÁkýLkuyksu {Lkððkçkt ykðuAu ðkç rð [khf yLkuf÷krfkh Mð4rþ¾4h WÁkh çkMke þfus Lknª. ðkuikkuMkÉMððkç úkçÁ yLku® [ikkçkt s nkðkuðEyu ðkukúku yðe ðk÷kð÷e ÷køufusðkikLkrfðPký þç kt Auikúkk sðkik yk Éw¾4 {kúke þe heikuAçku ðkukkuWÁkkþ nþkúæ fZelLkusðkikLkkuMð4÷kðe Éð. yksuLkuyksuikuk çkLke þfuyLkufk÷u nþ {he ðð ðkç yðe ® [ikk ðkukúkkikík hikk fhú

snyku {kæe Mkkúkkuykç kt ¼ýelLkuÁkzík yLkuf÷krfkh (ðu fufiþkt rðjkkLk yLku f÷kLkku¾4þk fhLkkhk s ÁkÉk ðkufhðkçkt ykðuAu) Úke çknkh ÁkzuAu {kæe ÁkÉðe yLku {køkuÁkøkkh {ððuAuikku¾4hk rð [khf yLkuf÷krfkh Lkúke. ¾4kuf÷krfkh yLkurð [khf ðkku yuAu suÁkkúkkLk Éðþ {k fkuikhE hne÷Mkíþ çknkh Óþóik fhðk øk {uikx÷tLk EáAíkku nkþ Aíkt ðkç fþkorfMðkþ hne Lk þfu ÁkkúkkLke ykikrhf «hýk yLku÷krfkúke sYrhþkík - yuçkusçkhkt çk÷kuikukúke fhðkLke Vhs Ákzku

Mð4¼4køke yLkuykí {Mkúkkøke yðkurð [khf fuf÷krfkh ÉwLkþk {k nkE þfus Lknª.

ÁkkúkkLk {kLkrMkf ÓþkÁkhhLkúçkeðLkuWÁkþkøke Úkkp ðkðt {kMðÝÁk ykÁkðt yu ðkuk÷÷ðkhLke Ákh WÁkh [k÷ðk sððrfXý Au çkkEçk÷ {k fítkuAuikç yuikkuylkku' çþk' Au ÁkkúkkLk {k hne÷e þÁóikLkkuçkeðLk fðþkýLkuyúkuWÁkþkøk fhðk {kxuipkøk yLku ykí {rðMksùk ðEyu fke Áký {kyMkuyk Á {omðefkþkAu fufiç ðkúke y [f rLkþkLke ðkukç {k iþkøk, ykí {rðMksùk Au fufiç, yuAu

(“iþkhu fheþtþp” {kúke Mkk¼4kh)

4. Mkrníp yLkúSðlk

hkçLkhhþý rð. ÁMxf

Sðlk {kt Mkrníp-f÷kLku½ýtÝ [MÚkkLk Au yLku ðkç Aíkt MkrnípMkðLk, fíðþkLkð4ð, yuSðlkLknyf s ðþp Lkúke. ðkç s ðkuMkúke Wðkík ðþp Áký Lkúke. SðlkLk Wðkík ðþp ÁkkúkuWðkík, rðþk÷ikk, ðøþík, rLk¼4þíkk rMØ fhðe yuAu y {f fíðþLk Ákhr {ík yLkú4ð {kt Ákýðkk {Lk Mk {úk Óþóik Úkkp yx÷kúke fþkkúkuðE þfíkúkkLkúke. yu Ákýðkk Mk {Mík Sðlk {kt rMØ fhðe ðEyu yLkuikuhV sðlkLk {køkðkMíkðf Sðlk MkkúkkhkuÁkz÷kuAu ðkMíkðf SðlkLk WÁkúkkík «MkþkuyrLk¼4þíkk, rðþk÷ikk Mððíkt Mððíkt s yurMkrðyku«kó Úke þfuAu yðk «Mkþkusíkk fheyu yðk «Mkþkuy¾4Mke sEyuikku yu«MkþkLkrfk {fke fíðþ fhe þfþulknª. çknkÉme fhðkLk«MkþkuVhs {kúke ¾4Mke sEyuikku yu«MkþkLkV ðehhMk fíðþ-ðk [Lkúke fuðehhMkLk Lkþþúke Lkúke {÷ðkLk V÷ Lkúke {÷ðkLknyx÷wðþkðnrhf V÷ Lkúke {÷ðkLknyuikkuÉð4e fkhk Au Áký çknkÉmeLk fþþúke ykí {kLke suWðkík ÚðkLke níke ðkðehhMk fíðþ-ðk [Lkúke Lkúke ÚðkLke. Q÷xþ çknkÉmeLkku«kó «Mkþk sðk ÉeÁku [úkkLke MvþíkLke yf ðkç økç kðe, yúke [úkkLk yx÷t ykMkþ yLkúÁkæ yurçþkLkVhe yx fíðþe yulknª ðkuyuykMk híkhs sðlkLk yu [úkkLk Ákæ fíðþ ðkç Áký ðehhMkLkku yLkú4ð fhðkLkuyx÷tLk÷kþþf çkLkðkLk

yx÷Mkrníp yLkúSðlkLkku {kç {f MkkçÁ fíkk Aíkt, Mkrníp SðlkLkkuMk {ð fhúAu Wðkík fhúAu yuMðefkþkAíkt, fíðþ fufkE Áký f÷k MkkúkuðkMíkðf SðlkLk MkkxúLk fhe þfþ, fkhý funk÷Lk f÷k«þÁMíkLk ðkíkkðhý {kt {Lkþp ÁkkúkkLke rLkçkø ðkúke ½ýe ðkh yç {kLke ÁkkúkkLke ðkLkAuÁkhuAu sððÁ {k kðð÷kÁkýtí ðkúku f÷kLkÁký nkE þfuAu yLkúÁkhhLk {kyMk ¼÷uçkeðLkuÁkhe þfíkkunþu Áký fke SðlkLkAuíke þfðkLkLkúke.

(‘Mkrnípð {þó ÁMíkf : 1939 {kúke Mkk¼4kh)

“ {Lkþp sç sç f {ofhíkt fhíkt ÁkkúkkLk Auíkkþ÷k MðLkuyk fkh ykÁkkuðp ðkç ðkç ðkukúkk ÉþLk Mð4rðík {kLkðþLkLkSf ÷kðkkuðp Au ykðk Mðykrð»fkh {kt ðkúkkúkkLkúðÁy yLkúðÁwMÁkúkkúke ðkúkkúkkp Au ykðtÉþk yLkú {kxu {ðóikLkku {køk çkLke hnuAu”

(©e hðelýLkúkk xkøkkLk ybks ÁMíkf ‘MkÁLk’ {kúke yLkúðkÉík Mkk¼4kh)

5. MÖËLk-fu÷kf Eplkh

1. önyðik pln

- hrpplk ðkirkfkh [β4kðLk SðLkLkuyif «Mbk Au [β4kðLke nkshe{kt fke Wikkhuuyif n{k÷Lku÷Äkzf {khe. n{k÷ {kh ¾4kikkuðp yLkuWikkhuufnükku ðp, '¼4kE, íktr {LkuLkÙke {khe h}kku íktrÁk÷k ykÉ {elku {khe h}kkuAu' yf fneLkuyúy [β4kð íkhV ykðk÷e Áhe. [β4kð ÄÄuzkifxh níkkuyLkuyLkúÓÈp yk÷trikkufyútríktrífuÁk÷k n{k÷LkuÄkzíkku{kh yLkus ðkòkirkuníkkul çeðLkktÉw¾4kukuÁkkákkLkktóýðk {kxusçkhtyí {kÁkBP ðEyu sçkhe MÖËLkú { íkk ðEyu '¥ð)÷¼, ±fð é fu' ¥Üy)çYðá²¼:' sðk ðkðp¾4kzkkhxy ðkMíkrðf SðLk {ktMkçkík Úkkp yuçknw{ke ðkík Au yk {kxusçkhe ríkríkúkkLke syh Ákzu {kÝMk sðku {kÝMk Áký fPkhf Ák÷k ðkh {k÷kLke {kvf {nkhe QXuAu yLke yfikh^e yLkuyLke Mtrðrÿk yfkyf Í ÷fe QXuAu yLkk yÁMíróðLk«Vð÷Lk (blossoming) ÷krfkukuúkkzhykùpðk {kzuAu yçkñ { {M÷kullk {Lkku {Lkkuð;kkLke ykðe ½xLkLkurykí {krð}fkh (self actualization) fnuAu yk {çLkuiPkh {kÝMk sðku {kÝMk fke÷e QXuAu yf frðLkLkðe Lkðe ÁkðóikykLke fðk÷kVqAu ykÜçkxo MðKE ík} h sðkuçkÁwAkzeLkuykrÉfkLkkt sbk÷kúçkt Mðk fhðk Áknkl {e ðp Au [lke÷k÷ ¼4kðMkh sðk nrhsLk Mðf {kt' {kçk' Lktr÷kf xâ Úkkp AuyLkurðLkktP ¼4kðu½h Akzelkurn {k÷p sðk Lkef÷e ÁkzuAu

('ðokzLkkuíkhMk xñfklke' {kÙke Mk¾4kh)

2. Mð¼k ¼è

yf MðktrMík Vç ykMÁkkMk yMíi p ¼4ç h- {Ä {k¾4 ½ç hkðk ÷kokuAuíðe s hefkuyf Mktçkð - yf yLku¼ðe ykMÁkkMk yMíi p Áktríkku;kkLkeykuyfXk Úkðk ÷kokuAu sçLkkuypP MktçkðLk yLku¼ðLkMkçkku rMkðkíkkuyLkupkñPkkçkt {Ze ÈðLkLkunkp Au ðPkíP yLkuðPkíPkkçkt ðPðík fhe ÈðLkLkunkp Au Áký nk, yfíké yLku¼ðLkLkunkn^a. ykLkú© WÉknhý Auíúkkòkík yLkuMkheÁkðkLktr yk MkkheÁkñk (Ák÷÷e{kð) {nkÁktrík -

{nk;kkLke níkku íkLkk MðpLk Ákkt [nòh rp»Pkuníkk. íkÙke çkkLkLke ¾4kçs yMk {kLp níke. yf ð¾4k íkuçkð ÁkkMkuykðpku

MkkheÁkñkuyLkrf ÁktrzíPÁký ðMðk÷kuíúkkòkíkLkuÁkçÁk. çkðuúkkku«ðkkZ ptkíÙke Mkt¼èPk ÁkAe çkkðPk, 'yk çkÁk Mðk÷kuçkktðf Au ÁktrzíPÁkýoAu ptk çkkLkLke LkeÁs Au íkuçkÁk ðkúkkúç kÙke ykð÷k AuíúkkòkíkLkúke WÁkh Au Mðk÷kuíúkkòkíkLkúke íkÙke {÷íkk sðkçkkuÁký íkkh Lkn^a nkP. ¾4he rs;kkMk íkkusð {kÙke, SðLk {kÙke «økxuAu «&™ku íkkuyÁMíróðkík nkP. ykÁký ÁkkákkLk nkP, ykÁkýe yÉhÚke «økxuAu'

MkkheÁkñk : ' {Lkupk ÷kúç kÙke {ñóík yÁkkðku {LkuMðefkthku {Lkuphy {kt ÷ku' òýfikhe íkkurLkýk Au « {kÉ Au ynífkh Au

«&™ fuWÿkh yókíPkk LkÙke, yókíPkkAu yuðýe ÷ðtrfyuk ÁkçLkkh fkyj ÁP ðkçfíkkLktr«Úk ÷úýk Aurfuyk òýLkkh fkyj AuíkkuyLk¼ððh Éhíf Mðk÷ fuMÉn yuyLk¼ðLkMkçkkuÁkkLk {Lx Au yLkkÙke yLk¼ð ðð÷çk {kt ífP Au

pçÉku yLkupk ÷kúç kÙke yku {kútríPkuçkLku íkuÁkñ÷k÷k ðM {p yLkuykn¼kð MkkúkyÁkhÁkkLkLk {ðkLktrýLkuyZ ÷fLkuyk® ðkðLktrýkth¼e yu. . .

(LkðBçkh 2019, LkðLkeík M {Áký {kÙke)

3. hkÁuPç p {k

ðk [Lk, «hýk yLku«¼4kðLk Ákhr½ {kÙke ÁkMíkf «Mkhe, flýj {ktrçkhs {kLk Úkkp? pðpíkk yðÁk Au

fðkLke Ákç÷ M {k ðík÷kí {f ½hñkðk yk÷uÁkhr½ Ákh [úkkLk ½ç íke Vhíke yLkrf «fkhLk «fkp-«¼4kðLk [{ífkhrLk¾4e pflu ykùpðfke yk¼4kMkLke ykú x {ktykðe ðp, çkktðf ¾4k÷kMk Ákç÷e hnuÁký íkuflýj LkÙke.

yLkrfç {kLpíkk Mkkúuíkk÷k {÷íkk, ÁkMíkfÙke «hýk ÁkçpLkkuynMkkMk flýj-rLkÉpMk Mtríúç çkLke pflu Áký íkunsuÁkhr½ ÁkhLkkuçkktðf {Lkkuðñkh Áký nkP. ¼4ðfLkku ÷ð¼f MkkúkkkuÁkhkúk AíkktrLkfx ÷kòkíkkMk {kçk {nkE pflu

çkñwçknúkkÁkMíkf fuÁkMíkfSLP «hýk Ákhr½ ÁkhÚke flýj íkhV sðkLke «MíkkðLk çkLke pflu yLkuyk÷ykyuá÷p {kçk {kúkk {nñk {rýpk ykç {ý {kÙke Qokhðk, ÁkMíkf yf LkífkLke ðkhs Mkkhe pflu Mns© ðk yLkuMírók MðkçkP ðkúkkLkífkLkkt çkñ÷Mkt çkLke ðp íkkufkÉf fk { Úkkp.

('ÁkçÁký {ehMk yúkhLkku' - MkkÁkÉf : zki. «erík pln {kÙke Mk¾4kh)

6. [Äkxef W {hLkhhk

ökze÷k÷ zök÷e

[Lku {khe ÄkkükkLke çkef ÷kokuAu yLkth {ü}p fkhý yuAufu {khtu} Lk ykøk÷ ÄMke ðP Au Äký {khh nkÜÄkøk n÷÷ikk Lküke. {Lk [üklk Au þeh þuXp sðwAu yküke yLke ÄkkMufk {fZkðíkt {LkLkLkfuE} ykðe ðP Au {LkLkthf {Lkðk Lkðk ½kzucükMðkLkth Au þehLkthf {yü÷kzok Äkh fuE Lk çkMkðthkkktçkknLkktþkÄðkLkthAu yk çkknLkktþkÄðkLke þehLkuyðe xid Äkze ðP AufuyÄkýLkuyuçkknLkMkðk yrlkðkþoyLkufEhíke ÷kokuAu ykÄkýuþPkhuyk çkknLkthfEhíke okýíkk ÜKE yuAeyuþPkhúke [üklkLke Mkeze Äkhúke yf ÄkøkrÜkþLke [uQíke sEyuAeyu

{khe yf yðe fÖÄkLk Aufuðkkükk ÄkthmkkÜkoÄkAe ykÄký [üklkLke Mkeze þkÄe þfeyuAeyuyLkÄkAe yk÷k s {køk ÄkthmkkÜkÜkk «íkkÄkuyulMkezeLkktÄkøkrÜkþktÄkh Äkzikk yk¾zikk [zeyuAeyu suy [üklkLke Mkeze þkÄe þöPkuAuyufkEf Mksükkí {f fk {fhe þfuAu Mksükkí {f fk {ntu {k°k ÷ð4LkLkufnÜkkLküke. yk ÆmLkþkLk Mkmfkh-hkrp {kt fEf Lkðw [the yuAeyuþPkhuykÄkýulMksükkí {f «ð}þk fheyuAeyu ykðk Mksükkí {f MksLkLkÜkk ÄkÜP-«íkkÄkuyk Mkmkh xfe hLkkuAu

MkmkhLke ðík íkkuyf çkksihne, Äký ðíklkufkððk {kxufkE Mksükkí {f fk {fþkorMðkþ AqfkuLküke. {Lku½ýe ðkh yf ÷kokuAufuntusLkðhLkthSðLk SðwAu sLkðh yLku {kýMk ðä [ufkE ¼ÄEhð4k nkþ íkkuyulMksükkí {f «ð}þk Au ykðe «ð}þk fhðkLkth {Lk íkku½ýe ðkh Ükkþ AuÄký ðík ½MkðkLke Lk ÄkzuAu suE ktÄkkükkLkufþkVþEku Lk nkþ yLkuMk {ksLkthfðþký Ükítknkþ yðk fk {kxufkE ðík Lk ½MkuyusLkðh, yLku ykðk fk {ktW {÷fkúke fEe Äkzuíku {kýMk.

SðLk MkV÷ ÜkþufuyþuokþryuLk÷e fhðkLkku {khu {kÄkEz ykðkuAu fke Äký Mksükkí {f «ð}þk fhelkuyk MkmkhLk ð¼ð {kt su [Äkxef Äký W {thuíkLkthSðLk MkV÷ yLku suítkþh ¼kýus {eLku [k÷÷ikk Ükkþ íkLkthSðLk rLkV÷. fke Ükze Mkhhe frðíkk ÷¾y fke ðkíkko÷¾y fke EÉeykLke Mðk fhuy fke yÄsLkku {kxüÄkMírfkufkþk fhðy fke fthðkðÜkk {u {küüÝ [fu fke nrhsLkLkÄkkükkLkufþkthMkEþk íkhefuh¾y fke çk÷fkku¼kkth fhe rLkþr {ík ðkíkkofnuy fke y¼ý {kýMkLk {LkeykzthLkthVku÷ ¼he Eü fke ykrEðkMe^{me} ðä [ufk {fhíktfhíktEín Äkzu- {khu {Lk yk çkÄe Mksükkí {f «ð}þk Au yLkthks Lkn^a íkkuðkþhf öþkþhf Äký íkLkuyk {÷ fhuAufuMknryk MkmkhLkth yk¼ký Au

(“rþk÷kLke MðkhLkufkFkð” {küke Mks¼kh)

MKÖE

1. çkÄe Mke {k yk÷bke sLkhhk

yþlf øku rðíMk

f {ðehkLke Wífx MKÖE Lk yLkuMk {SÄkíkkLkkuMkku þkÄðk {kxuokþk yf {kt ík {ufh÷k ykðknLkku {LkuMk {ðP Au yLkkuWþkh ykÄðkLkku yk «þíLk Au ykðwfhLkhhLkku nth' çkÄe Mke {k yk÷bke sLkhhk' íkhefurçkhEðwAu ykðk ÷kufkLke rLkXk yLkuyf küke yf yþlþÄe fþk {kxuçkesMk½÷÷kküý M {Skuí fðe EðkLke yf Lke q {ík, çkLku yík÷Lkeþ nkþ Au yk çkÄe- yk {Lkku½ýe¼hth- yf Lke ok÷ÜkkE {kts nþuyf {kLkðk {Lk íkÄkh íkkuÜkkþ Aus, Aíkt yLke fkhý {e {kMk rð [khíktLke [Lke ðkíkkulMk uAu

{kLkðeLkth {Lk yr¼÷÷kkýküke ¼þnkþ Au yuçkÄe yr¼÷÷kkLke yr¼ðPðíkk rð [kh, ðkýe yLkudíkk yf ökýMíkhþöþ Au ½ýeçkÄe yr¼÷÷kk íkku {k°k {LkLk rð [kh (fufkhhk) {kts yr¼ðPðíkk Ükkþ AuLkufþkts yf Lkku÷þ Ükkþ Au MkkEe ¼k÷kk {kt ykÄkýyLkku' þ¼ [ð÷eLk rð [kh' fneLkuyLkuyfzks ¼Mk Lk¾4eyuAeyu ykðe fð÷ {kLkMk yr¼ðPðíkk {kt yurð [kh fhLkhhLke fke sðkçkEke Lküke nkúke. yk÷u yk Míkhuyr¼÷÷kk MðkLkthLkufkE çkÄLk Lküke nkúku nth' Lk {ktÄkthríkkuEþLkkuðk÷«ÄkLk Äký çkLke þfufurçk÷ økExMk fhíktÄký ÄkkükkLkudÄwÄLkðkLk çkLkðe þf

yLke ykøk÷ ðÄeLkudPðíkk BþkhuÄkkükkLke EäAk-yr¼÷÷kkLkudkýeLke ðPðíkk fhuíþkhusðkçkEkeLke {k°k ðÄuAu y÷çkþk, çkku÷eLkVhe sLkhhk fuyÄk÷÷ð [Lk '¼q÷e sLkhhk' M {ks {kt nkþ Au¾hk, Äký «{ký {kt ykÄe Mktþk {kt. {køk¼køklk ÷kufkÄkkükkLk þçE LkudVðkEkh nkþ Au Äkrýk {u÷kufkçkku÷ð Äkr÷÷kt yuyþkurð [khe ÷ikk nkþ Au yk Ükþryr¼÷÷kkLke yr¼ðPðíkkLkkuçkesMíkh.

°kesuMíkh Au yu yr¼÷÷kkLkudíkk íkhh ðPðíkk fhðwíku yn^a ðPðíkkLke sðkçkEke MkuyulMkufk Au nthufkE fhryLkktMkÄk yLkuykzfíkhktçkÄk s Äkrýk {kxunMkÄkýÄkýusðkçkEkh Au níkkuyLkunkEþ.

'çkÄe Mke {k yk÷bke sLkhhk' ÷kufkuyk ökýMíkhMkðE - harmony - MkkÄe þfíkk nkþ Au yf Lkkt rð [kh, ðkýe yLkudíkk {kt Míkkík yf yr¼Lkíkk ðE þfþk Au ykðk ÷kufkLk¼þ nkþ Au ykðk ÷kufkLk {ksLk ¼÷k {kxufkEf fhðk frçkð Ükkþ íþkhu «MkðkÄkkík yf Lkku {køkoMk {ksLkkt MkkkrÄkík rníkkLke ykzuykðuAu ykðk MkkkrÄkík rník ÄhðLkhhk {køku ¼køku íLk, {Lk yLku ÄLk öký «fku ÄkkükkLk {køko yðhkuÄLkhhLkus {qLke W¾4ze Lk¾4ðk íþkth nkþ Au yuÄkrhÄMkkík {kt xfe hñðk {kxu

2. Mk{krst fklp

{nlk Èdu

{LkLke rLk¼Píkk sYhe Au {kxus [k÷w [e÷ku [kíkhelkuMk{ksLk¼÷wfhðk frxçkØ Úkp÷k ÷krfku rLk¼P nkP íkkus ÁkkákuMðefkhe÷k {kòkòÁkh xfe hnelkuykòk÷ ðÁe pfíkk nkP Au

ykðe rLk¼Píkk {kxlke [k÷Lkk (driving force) yuLkupk{kúke {÷ike npP yuLk{kityíku÷LkeP ykí{rði kMk nkP Au yuLkÁkkákuYÁkkð÷k ðPp{k, yuPp«kró {kxÁkkákuYbkefkh fh÷k {kòkòkt, ðPp MvÁe ÁkrnkÚ ðkLk ÁkkákkLk Mk{ÚPçkt, yLkMknúke ðÁwíkkuMk{ksLke MkhÁk{ktrði kMk nkP Au Mk{ksLk yÚkòkPklkuyf yýfÚp÷{ÙP Au yu{ÙP LkufÈk [Lke [lkk pçÈku{k {fpe pfkP.

''ík{uMk{ksLkux÷÷yÁkkuyx÷÷Mk{ks ÁkkMúke ÷ðkLkuyk{LkLkírf n→. Mk{ks fjk÷k Au ík{uðulmíkík yLkuykÁp k fhukufk÷ç÷uMk{ks ík{khuYkðkLkírf n→ sYh fçk÷uAu ({k°k yk °keð rðÁkLk{kMk{ks fKEf ypuYkÁkÝe ÒPÁkkhe çkflk sðwðkík ÁhðuAu çkrf{kúke sÚ ÁkMk WÁkzík Ákne÷k ykÁkÝk ¾kík{k ÁkMk s{k fhðk sYhe nkP Au yu s Mk{ks ÁkkMúke fKEf {÷ðkLke yÁkúkk hk¾íkkÁkne÷k ÒPÁóíkyuMk{ksLkufKEf ykÁkðw sYhe Au)

yk Mk{ksLke MkhÁk Au çkÁe Mke{k yk÷bke sELkMk{ks {kxufpíf fhe ÁkLkhhk f{ðehk{kMk{ksLke yk MkhÁk rð»ku yLkMk{krstf yÚkòkPklk WÁkh Mç ð÷k {ÙP çkÈ÷ rði kMk nkP Au yk{Mð¼kðkík Lkezhík furLk¼PÁkÝw ÁkkákuLkckÁkðf Mðefkhe÷k ðPp «ÍPke frxçkØíkk yLkMk{ksLk{kÙPke{ktyzok rði kMk, yk °kÝ Ákrhç÷kuf {ðehkúku çkÁe Mke{k yk÷bke sðkLkMk{kÚPçkúkk nkP Áhnpuyf n÷{kLkAñ

yk MÈ¼ç{ktykÁkÝk hk»xlpkph ©e Í ðh [È {kzýeLk flÓPke{kúke çkÁkðóíkyu ynª WÈÁk fhðe {LkUw [ík ÷kòkuAu

- (1) Lúke ðÚpuy{khuÁkúk pe ykVík ¾ze Au ¾çkh Auyx÷e fu{kíkkLke nkf÷ Ákze Au
- (2) rçkhÈh Lkðsðkty{hknúke AkuÈp hnsu y{kluÁkúkk ¼ç÷k ¼÷uík{kLke ÷su fÈe n{ÈÈoðuykðu¼÷u'LkkÈkLk' fnsu 'rçk[khk' fneP Lk ÷k¾ku¼÷urÁ→kh Èsu

(EMx rðLzlk, Lpmsleq 15 ðLpW 2020)

¾kMk LkkÁ

ík{u {bkkð÷ ÁkMíkFku yÚkòk yf Lk {épkLke VrhpkÉLk rLkðkhý yXðkrzPk{kçurÈðMk ÚkkP Au ykúke yx÷kuMk{P økýeLk [k÷ðw

Mk{ks{ktrðrðÁ «fkhLk yLkMíkhLk ÷kfkunp Au íkçLke rðrðÁ sYrhPkík nkP. Mk{ks MðMk íkkus hne pfuðuíkçLke çkÁkLke sYrhPkíkkp÷k heíkuMk{P Mkh Míkkkkík hnu yk sYrhPkíkkurpüký, ykhk÷P, ¾kksLk WÁkhkík f÷÷ef rðpü sYrhPkíkkÁkÝ nkP Au yLkúkk çk÷fku hóíkrÁk÷kúke Ákzík{k {ÈçkØ yLk{kLkMkf yÁMúkh ÷kfkuykrÈðkMke, È÷ík, feyku yrík økheçk, sðk rðrðÁ Mk{pkkurðpü Mðkkykúke sYh ÁkzuAu yk çkÁk «fkhLke Mðk {kxuíkúku÷òkík{kLk, fkpðP yLk sYhe MðÈLk nkðe sYhe çkLke ðP Au íkúkk ðkðk ðu{k°k MðÈLkLk ðh Ák fÈe Ákzeyuíku EÁAík VkpÈkLk fhðe pfeyu

Mki ÁkkákkLk sL{Mkúku f÷k Mkmfkh ÷ELkuykðuAu Bpkhuf÷k÷kLkuf÷k fu f÷÷ef ykfAM{f ÁkrhÁMkík ykurðpü fk{ «ÍPúEkkne síke nkP Au Mk{ksLke MvÁkfkhe {kxuçk«fkhLk fk{sYhe çkLkAu yf, suMk{pLkúðÁkhux÷kLke sYh AuíkçLkux÷k ykÁkÝe çkesh çkflkLkLkSðk Ákñy yf nÈ{kts÷ðk hnuík{lxúke sYhe Mðkkyk {÷uíkðe ÒPðMk fhemy yk çkLkufk{MkúkkðkðEyu íkVÁkhkík f÷÷k÷k÷k÷kLke ykðzík yLk{kLkMkfíkk yLkMkh rðrðÁ «fkhLk fk{fhík nkP Au f÷÷k÷k÷k÷kLk ÒPÁóík fuMk{pLk MvÁk {kxufk{fhuAu f÷÷k÷k÷k÷kLk ÒPðMk ð÷ðkLk yLkMvÁkhðkLk fk{fhuAu yk ÷kfkukhsfký yLkðneðxe fk{kçkt hnelkuyk fk{fhuAu f÷÷k÷k÷k÷kLk fkuMk{ks{kÙPÁk rð [khÁkhkykçkÈ÷ðkLkuyLkðe rð [khÁkhkyk÷ðkLkfk{fhík nkP Au íkuf÷k÷k MkrnÍPfhky Mkbekífhky Lkxf-rVð{Lk yÈkfhky r[kfkhuðkðkMk{ksLke Mkbep÷rúLkúðkðkLkfk{fhík nkP Au yk çkÁk «fkhLk ÷kfkunp{kst{kÁkkLke heíkuMk{fhuAu {kh{kíkuntyk çkÁk «fkhLk ÷kfkúkuY[k fuLk[k yÚkòk ðÁkhufuykÁk MðÈLkpe÷ íkhefulkúke ðúkk

yf rpúkf, zkífxh, yÁLsrLkP, ¾zçk, frhpkýkLkúðÁkkhe, MvÁe fk{Èkh, çkrf f{çkhe, f÷÷fxh fuFkE ÁkÝ MíkhLkMkhfkhe yrÁfkhe, fke MkrnÍPfh fuyLP f÷kfk ðuÁkkákkLkfk{rLkckÁkðf fhíkunp íkuíkÁkÝ Wá [«fkhLkMk{ksLk WíF»kkú fk{s fhuAu Mk{ksLkMðMk hk¾ðk {kxuyLkMk{PklkMkh çkÈ÷ðk {kxuyk çkÁkLke sYh Au yk MðÁkkákkLke Yr [yLkMkh, fke yf úkøk ÁkMÈ fhelkúku÷çk fkp÷fhuAu yk {k°k 'ykí kMkLk ÷ðkLke' ðkík Lkúke.

çkeS ðkík MkrnÍP, Mkbekí fuyLP f÷kkyk{kÙP Mík {kÝMkuyk çkÁkúke Ák ÚELkúSðuAuíkðLkúke. íku'yðhÁkF' íkkushkP Lkúke íkðhñ{kLkAñ rðLkçkçk, LkLk¼kE,

ftrík¼kE þkn funrhÜLý çnkúkkukMkkrnÍP{kt fuyLP f÷kykú{kt hMk Lknkúkkuyðwíkku Lknkúkkú íku{yúÁkkúkkLkk ¼kLk furþúký fuykrÉðkMke Wífr}kkkk fk{kuMkkúkuMkkrnÍPLke MkkúkurðrðÄ f÷kykkúkk¼hÁkkh MkkðLk fÞAu Ákw÷. ÉþÁkkku LkkLk Ákkxfh fu{nfÉ hVeyuíku{Lke f÷k WÁkhtrík ½ýk Mkk{krsf fk{kuÁký fÞkoAu Ák÷Mfh, -Þk{ çkkk÷ fu MkÍPSík hnyufkE Mkkúkk ¾kÞk ðokh fuðt [íkkúke ðá [uh]kk ðokh Áký M{kksLkuf÷÷tr Wífr}ú «ÉkkLk fÞAu þtrík{uw{kpfrh, MkkÉh{ fuyksLkk «fkÞ¼kELkuykAk MkkðÉLkpe÷ fÞkÞ sYhe Lkúke fu su íkuÓÞÁóík ðt [íkkú fu Ákerzíkúke ðá [uSELkufk{ fhu íkkú s MkkðÉLkpe÷ fÞkÞ.

yúðkík Mkk [e fuhóíkÁk÷k Ákerzík fu{Éçkúð Mkkúkkúkk ÷kfkMkkúkkufuykrÉðkMkeyku fuÉr÷íkkúðá [ufk{ fhðk{ktrðÞk MkkðÉLk yLkuykðzíkunkúðe ðEYuyLkúkkðk ÷kfkúku Lk{Lk fhðk s Ákzu çkÁk ÷kfkÁkkMkuyðe {kLkrMkf MkÍBSíkLk Lkk nkÞ y÷÷uíkuykÉþ hnelkúkkLkuyLP heíkuxfíkykÁkík hnusuyk «ð}kkyku{kxuyrík sYhe AuyLkuyðwíkkúkk s Au

{þ ðkík yuAufuÞÞkhuík{úrk{khk Éþ fuMk{kksLkuknkuAkuyðe ðkík fhkuAkú íÞkhuMk{kksLk Éhif «fkhlk {kyMkkúkkúkk{kttMk{kðÞ úkðkuðEYy yLkúkkúkkÁk «íÞu ík{khk{ktt yLkufÁkk nkðe ðEYy yLkúkkúkkúkk{kúrk{khe Yr [yLkúkkh ík{kthtrkÞSÉwífk{k fhíkk hnelkusYhík{ÉkkúkkLkLkúkkÁký xífkykÁke hk{kMkkúkk r¾Mkfku÷elktrfk{sYh fhe þfkú ík{kfkE MkkfúLk ÷kókýe yLkúkkððkLke sYh {Lkúkkúke ÷kókíke. ðMk{kksLke Éhif ÓÞÁóík ÁkkúkkLk úkÞk{ktrLk}XkÁkðf fk{k fhuíkuyk [[kos Q¼e Lkk úkkÞ.

3. MkkðÉLkLk íkh öÞkúke «ðkxð

«jkk Ákxu-

MkÍP, «ú, fhnyk, Mkkðk - yk {k°k þçÉkúkkúke. MkÍP, «ú, fhnyk-yk °kýLkk rðMíkkh Ákh s {kLkðeÞ Mkkf}rík xfe hne Auyú fneyuíkkúkký yríkÞkðóík Lk ókýÞ. yk þki ík SðLk{kÞÞkAu [k÷fçk÷ Au °kýLkk rðMíkkh{kttçkðtyLkf {ÞÞkuykðe s ðÞ Au Mkkðk, MkkÉð [kh, MkkÉyk [kh, M{kLk¼kð, LÞkÞ-yú çkeðt{kÞÞkuyk{kttW{khe þfkÞ, yuðufuyñ^a M{kkrðü Aus. ÷kókýe, ¼kðLkk, MkkðÉLkLk, {kLkðeÞ yr¼k÷k - yk ¼kðkuykÁkýLkuykf}kAu rLck, rLkMçkík, f{kíkk, MkkðÁkhkÞýíkk, Ákhoksmíð¼kð, Ákrh°{, ÁkhkÁkfktríkk - ðÓÞuyðÓÞuykÁkýLkúkk{k íkk nkÞ Au çkk÷Ákýúke s ½h-Ákrhðkh, þk÷k ðokhLkk ðkíkkðhy íkhh ykÁkýk çkk÷Lk

Ákh ykðk {ÞÞk nfkhkí {f çkkçkíkku ykÉþkuzk÷ðk{ktykðíkk nkÞ Au y÷÷ufuyúke þe¾ ykÁkðk{ktykðíke nkÞ Au ÁkAe sù sù M{k s rðfMkuyú çkk÷Lk{kúke rÞÞk chçLk÷Lk, íkuÁkAe ÞðkLk çkLk÷Lk {Lk yLkúÓÉÞ ÁkkúkkLke M{k s ðíkúþkÁy rðfMkkðu WÁMkkðóíktrnkÞ Au yk yk¾e «rçÞk ¾kçk Mkk{k, srx÷ nkÞ Au ¾kçk Lk ÁkzufÞk «¼kð-y¼kð-yMkh öÞkúke, öÞkuy fE heíkúrí ÷kÞk yLkufÞk Mkkð rðMkhE økÞk. yLkú{kLk-ÓÉÞ Mkkúkkúke yk «rçÞk íkkuykSðLk çkkík yLkú¾eík, Mkk÷ yLkúkk{k-yú çkÞ heíkMðYÁku [kÞk s fhíke nkÞ Au nk, suÓÞÁóíkuykMkíkík ðíkíkÁkkM/rLkheúký fhíke hnúke nkÞ, ÁkkúkkLke yÉh ¾kÞk¾k¾k÷k fhíke hnúke nkÞ, ðokíke hnúke nkÞ, íku M¼kLk heíkuy {f ðíkúkkúðefkhe þfufuLkfke þfufuÁkkúkkLke yÉh MkkÁkh-VhVkh fhe þfíke nkÞ Au yk ðokfík Mkkð yú nkúððe íkkúkkúke s nkúke. yuðÞkÞ hize{z {÷íke Áký Lkúke nkúke.

'rð [khð÷knyw ðLÞnykhe-2020Lk yf{ktrLkhsLk¼kEYyMkhMk rðkÞ Azáku Au yú þpçÉ «ÞkÞÞkAuf{kðeuku f{k MkkðÉLkpe÷íkk-MkhMk ðkík Au MkkðÉLkLk {k°k þkáçÉf Lkn^a, þýðkth÷e Lkn^a, Áký f{kíkkh ÓÞóík Úkíke MkkðÉLkLk íkuf {k MkkðÉLkpe÷íkk.

WÁkh ykÁkýusuSðLk{kÞÞkúke ðkík fhe, íkuykÁkýLkúkkÁkLkúkk{kAu ykÁkýú íkkúke yÁkúkk hk¾eYyAeyy yðwSðLk SððtyrykÁkýe í ¼Lk Áký ¾he. Áký ... íkkú ÁkAe «&™m þwÁÞ yk{yk MkkðsrLkf þki ík SðLk{kÞÞk¾kht, Áký íkkúkkð°kf Lkúke, ykúkkúkkAu yLkúkkð Úkíkkúkkúke. íku {kxuykÁkýyysÁk çkLkuyyAeyy çkÁuçkÁwMkhMk, MkkÉh, ykðfkÞoyðtyrykÁkýLkúkk{kAu¾kht Áký yu{kxuykÁkýe fkE íkÞkhe ¾he fÞ ykÁkýe ¼kq{fk ¾he fÞ ykÁkýMkVkhÉkrÞíð þÞ nÉÞ ÁkkúkkLke ðíkúkkúkk{k {fkelkúðu ykÁkýurð [kheyú «ú{k yuMð-rníkk MkkÉ¼kLkn^a, Áký {ÞÞÞÞÞ ntwÞkÞfíkkfíðe? ykðk Úkk÷k «&™mkuðíkLkúkkAe þfeyíÞ?

yk{k íkkúSðLkLkktMkkðofkÞk WÁk{k, W[kx-yk çkÁw¾h¾h íkkúkk Au Mkkhk, Mkk¾e, þkík SðLk {kxuykÁkýyMkkÁLkúkkÞkðkÁkheyuAeyí yurð [kheyu Aeyu¾kht? yk Mkkhk yLkú¾kçk yk [kh-rð [kh/ð}k/ð÷ykúöÞkúke ykðuÁÞ þtyy fkE ðkÞhMk AufxkòkkLke sù ykÁkýe WÁkh °kxfuÁÞ yuykðuAuykÁkýLkúkkÁkkít fu ykÁkýuyúLkúkkny fhuyyAeyí ykÁkýk {Lkkð÷yk{kxusðkçkÉkh fky? ykÁkýufu çkesírfkE? 'Ákzúkkçkñkzú Mkkð y{kúkkúkkLkn^a s fÞkÞÞnkÞ.

{þ ðkík AuMkkðÉLkLkLk. ykÁkýúkkÁkt s yk{k íkkMkkðÉLkpe÷ {kLkðeykus nkEYyAeyy Áký f÷÷ef MkkðÉLkkykMkkð fkh, {k°k þçÉk÷ðk [k÷, þk¼kLkLk økktXÞk sðe hne síke nkÞ Au yf rhðks, MxMk y÷÷uMkkhMkkhçk÷÷k÷ðkLk yú kÞ yksuíkkú ð÷e yk MkkÞÞ÷ r{zeÞkLkus {kLkúkk çkÁuçkÁwðkMk yÁk yLkúkkçkfr Ákh. MkkðÉLkLkLk-

«f - ÷ kokyé - MtkkÄLkk Erhpk A ÷ firkk nkP. Äky ... ÖMirkö pP? nk, çkÄnzke [zköw-
 byökkhæ-k f°k { Vq-kusötr MkeÄe ÖEPkMÄkpyöde ÖPÄöikykdöikkuöpk? çkirköÖLkk
 Lku [köÖLkk sEëk - yuykÄkyLkufrkukÄze ökpAu E¼, ykzçkh, E¼kE¼e, MÖ«pÄMirk-
 yk ¼pifh ð ð Au fky çknkh fZP fklkP fkeLkuLkef ð ötrnkP ikkuð ikus Lkef ð ötrkzu
 Mrhpk { MÖEELkkLkk Ewfk ð Lkk Mk { P { kt ykÄkyuAeyuyk nefefik Au üky-çkukýúke öÄw
 fptw firkLkúke. fke Äky yðkuEw¼E çkLkkö çkLky ikhik «rirkçPk ykÄkyu ÄkAe? ikhik
 yf kúke çknkh. öPkp, fptökokirk [kkirkçku [uk fhirkLkúke. yk { fç?

MÖEELkkLkk öPkp fke #söPpk nswpkkPkt Lkúke. «f - ÷ kokyé ÄkyöçkLky
 ÄhrÄkfö çkLky Ýzkt Qikhü ikuÄkAe MÖEELkkLkkuröMirkh pY Ükkp Au ykðwMkns fne
 pfpk. fðk, Mkkkeik, Mkrníp - yk çkÄkt yLkuykðk çkeö öLkkÄky ökykðe pfpk, su
 ykÄkyLku¼eikhúke ikhçkikh hk¼u Äky çkæe MÖEELkk fæ-k fç? f { MÖEELkk SöLkLku
 öÄwQaðökk { e çkLkkö LkkLke LkkLke ökirkü LkkLkk LkkLkk fkpúke pYyik fhyyu yu
 rLkheükýLke, yf kt ÄkirkLku { fðkLke yLkukp MkrçPirkLke. fEë [r [°k sEëwÄMke ykðu
 nswyksup yðk yLkf { çkLkøeykuykÄkye ykMÄkkMk s Äçfirk öðk { auAu sç Lke
 ökirkü kt Mä [kE M¼ ð kp Au yf Lkk yk [kh-rö [kh { kt MkkBp Au yuÄhokswAu yu
 fkeLkuÄezk Lkúke ykÄkirk. ykÄkyuyf Lkunh¼úke ' { çkE Ý [nk { kLkøe' fneyuAeyu
 ípk ykÄkywrfirkö ÄkirkLkúke Ükirkü ípkúke s pY Ükkp Au LkkLke LkkLke ökirkü kt Mðök heiku
 MÖEELkük { çkLkeyu ÄkAe Ehif ökirkuykÄkyuyus nköLkk. E¼, ykzçkh, ¼f Akzeyu
 LkuükuÄky MÖEELkkLkkMk [kuyLk¼ð fhe pfeyu yus ikkuAu { çkLkð ikhefukuykÄkyü
 MkkúöP.

4. MÖEELkkLkkMk

rkr { çk pkt e

'fktfhe [k ð kü (öLPw 2020) yf Mkkúku yLkf rLkpkLk MkkÄöLke fðkpík
 fhöLkku«Pilk fhuAu yukk firkkufæfæ-k «&™Lkk Wçkh öEyuAu öufu { çk «&™
 yf s Au- MÖEELkpe ÷ ikkLkkMkk. Äky yúke ikkusöçkkuöÄw¼hçk çkLkuAu ik { Lku { kúku
 Ew¼u yLkúik { uzkf xh ÄkkMku öyku MkkEe MkeÄe yf s VrhpkE! Äky, zkfxh ik { Lku ptk
 Mk { öðpü öyku AkukLkP yuyf s fnpufuyk ikuyf r [ö Au sufð ð yk ÷ trs
 çkirköu Au fupheh { kt öPkf fPif çkhkçh Lkúke [k ÷ e h]ku fkhýkuyLkf, yLkf nkE
 pfu fPw¼kMk npy slkk ÷ e Äu ík Lkú { kúkuE¼uAu yuükkufæ ÷ eP öz¼kts ÄkAe Lk - e

Ükkp ikkuÜkkp, yLkuÄkAe Äky fEë [, hkök ÄkfçkP ikkuÄky yuik { Lkus fç Ükpku yLku
 fkhý ikkuyk¼e { uzf ÷ ÷ kpçkne VwMke ð ð kuükkp Lk { çk yðwçkLku

ykðe s fEf yk 'MÖEELkpe ÷ ikk' LkkMkkirk pkköLke fMkhik Au Äky [k ÷ ku
 fMkhikúke ÜkpükkMkP Ekus ÜkpuyðwçkLkLku Äk ÷ köeyu fkeLk { Äky f { MÖEELkpe ÷ ikk
 - ÷ ¼Lkk pçEkuçkt - fç Lkúke yðku«&™ fkeLkuÄky WÉ¼öyuyus çkirköu Au fusu«&™
 öze ¼k«kk { kt fhyyu ikku - rE ÷ Lky yik: fhýLkuMÄkpuAu yLkkuWfæ - ik { Lku rE { köke
 fMkhikúke öEyuAu su«&™ firkofçkç fhuAu su { ð öLke pöPirk s Lkúke. WÄkhkik,
 ÜkkuwÄhEë ÄkA ð öðLkku«Pilk fhikk yðwÄky ÷ kökufu«&™ ÄkA ð fke MÖEPkLke fu
 rð«kkEke ÷ kokyé Äky Äkkpæ nkP. ¼ln, ykðe Lkfkhik { f ¼köLkkykkuçkçk ÷ ELku
 'MÖEELkpe ÷ ikk' Lkupkköð Lkef ð ötrfuk { ks { kt yúke ¼k« { çkuykúkuMkkhök yufE Lkn^a
 ikkuyf öPükoöPkp { Au

öufuykLke Mkkúkus suyf çkeöu«&™ önkku { fkpku Au fukíöpe ÷ Mkrníp
 yLkuf ÷ k yLkuröðE s LkkMkkúkurö { pkk ik { u [knf - ¼kðf nkü Aikkt ik { MÖEELkpe ÷ Lk
 nkü fuLk çkLkuyðwrfç? - ikuyökíP LkuAu nöy yLkkuWçkh ikkuçknwMknæ-kEúke ykÄke
 pfpk, fufke Äky çkesLkuköðk { çkuykçk s { eLk öEyu yuyúku { æ hnuükk¼kikh,
 Äkye, nök, W» { k sðkt fæ ÷ kp Ährçk ð kúke { EÉúke ÄkAe yLkuyf in Vqku Mkrníp, f ÷ k
 fuMkirkk ykðkt Ährçk ð ku syh çkLke pfy Äky yk¼hus { eLk ikku ik { u Äkkúku Aku
 MÖEELkpe ÷ ikkLkçkes ikku [irkLkLkus yf ykrö¼kð Au ik { khk yikkhik { kt yLkukçkes
 BpkMkÄe öðkP, MkkkkkP Lkn^a, ípkMkÄe Äkæ-kt Mkrníp-f ÷ k, MkirkLkkÄhrçk ð kuyúku
 Vqçk { kt fke { EÉ fhe pfilkn^a. çkeS çkksy yf Äky ÷ kökufuyf ökh öuyikkhik { kt
 öðkPü ikkuÄkAe Vqçk { çkuyuyk çkÄkt Ährçk ð kúku { kníkks Lkúke - fkhý fuyúke ÄkA ð
 Mk { ökü [irkLkLke pÄöik Au yuykÄk { æ uÄky fæ puyLku { nknpus, yf heikuLkn^a ikku
 çkeS heiku sç fke Vqçk Lkú s MÖEELkpe ÷ ikkLk «Vö ÷ LkLkkt yfkrÄf MÖYÄkkunkE
 pfu

yk s fkhý Au fukæ-k MkeÄk-MkkEë Mkh ð f { çkpe ÷ ku f { öehkuEëk hne sökp
 yðwrfç { fhe öP AuyLku ÷ ¼ { kt Mqç ökpæ-k 'Ý [u ÷ kook' Lke SÉöke ¼kikhÄkkye yfXkt
 fhök { kt öne öP Äky çkes s nkük ykðirkLkúke yLkus { eLk Äky çkLkúke Lkúke. ÄkAe öjk
 Wökufuföde heikuWökP

'fktfhe [k ð kü 'Lku'ke öuy¼hkuMkk ÷ . ikkuprykðwçkÄw- MkkMkçðpe ÷ ök [Lk,
 ÷ r ÷ ikf ÷ kykçkt hnk fuMkirkÄkMkkkúkkMkk ik { LkuÄkæ- MÖEELkpe ÷ ikkLkçkes Í e ÷ ök { kt Äky
 { EÉ Lk fhuyðwçkLkP fufEë [, çkÄf çkLkuyðwçkLkP nk, yðwÄky çkLkú yLkuy^a, yu
 MÄkx Üke söw öEyu fuyðwLk Äky çkLky çkÖfuykøk ð fnðkP Au íç WÄfkhf fu

{ĒĒYĀĀ Āký Lkeðzu pōpīkkykuçkub Au Āký ykLkuirkkōk =dōk shk Ýzk Wikhōw Ākzu Ākru=kt ikku yu ik{khu òiku s ikĀkkMkōw Ākzu fu ik{khe s {elk 3/4khkuĀkkx Au fu V=ýñk? òu3/4khkuĀkkx nkP ikku yukuV=ýñk fuWĀkōw çKkkōðLke {nukik fhōk ik{u ikPkh AkP ĀkkAe p f k Lk fhpkufu3/4khkuĀkkx V=ýñk f k E f k u ç K k e p f u 3/4k p [ku→Mk «fkhLke yLkuĀkpīke {nukikūke ykōwçKLPkLk Ēk3/4÷k EriknkMk yLku3/4kpk= çKkLkū Kūke {=e ykōpu ykōe {nukikLkuykĀkYe MkMf{ik{kt 'yapKí}' fnuAuyē fntwikk [kfpku Lknª. Āku= k [irklP Lk çkes sōē MKōēLkpe÷ ikklkuirkkōk{kt Īe÷ òē npurkkuyapKí {kōkō Mk{okūSōLklkupktīkūke f k E f k u=kn÷ rōLk ik=WĀkh fhe Lkk3/4ōwĀkzpu f u =tçĀmPpōkōðw Ākzpu f u =tçĀmW {InōwĀkzpu f u =tçĀm òyōðw Ākzpu f u =tçĀm 1/4ē òwĀkzpu yLku Awōy Mkkūke Lke [uhru= k sçkhĒMīk Ākfz Āhkōikk MōkōkoyLku1/4P Lk çkMīkhkukuV3/4kzelku Vīfe Eōk Ākzpu Āku=ktçĀkçkeōt-MkīPpe÷ òk [Lk-MkĀyōf hMk-Yr [çĀktçkĀkhe ik÷ òkh Au ik{LkupīPpōkōðw p w {Inōw p tōyōðw p t 1/4ē òw yuçĀkLke Mk{s ikhV Āký Ēkne òP, fuĀkAe òik1/4kīkLke Mkq {heīkuirk{khk ynīfkhLkuĀkū çKkkōðikk òP, suirk{khe s {elklku{ēw Mkh, Lkh {çKkkōðklkuçĒ ÷ òĀwLkuōAwfXý çKkkōðikk òP!

yu3/4hufu suĒp-fk{kt ykĀkýu SōeyuAeyuiku yLkk yōkrýik hkūMke Ākrhçk=kuku fkhýuMkōēLkpe÷ ikkLk yōīkhý{kt yōhkuĀf çkLkuAu yLku ykĀkýurfk {w f u= çKkkōwAu Āký, suyĀkík f k ç k ç k {kt Lkūke yLke Lkk 1/4 ÷ u ÷ Eyu yuirkhV òokýk 1/4 ÷ u k Eyu Āký yLkuçkknkLkçKkkōLku «Pīk s Akze ĒEyu yuirkufē [k÷p yu çĀkLke Mk {uçkkū 1/4ezōkLkt Lklkt Lklkt zok÷ kt ikkīfkr÷ f 1/4heyuirkufkE çkīk çkLk

Aō÷kuMkōk÷ - MkS Lk çkLke hnuōw yLkurLk>Xkūke ĀkuirkLkirk { fhōw y u ÷ t p w Ākpīk w A P - ÷kōkuAufuōuMkōēLkpe÷ ikklkuçkes Vçātis npu iku yuōnu= w {kuzwīk{khe rLkMçkīkLkurōMīkkh fheLkus sĀkpu ik{LkuĀkuirkLkus yōk rōMīkkh rōLk yĀmĀk ÷kōkpu yLkuirk{uyuku{kōkoyĀPk rōLk hne s Lknª p f k d

çkMk, {khe {uzf ÷ ÷kPçkne{kt ylx=ns Au nūĀký nS VwMkōwAu òufu zkīfxh ĀkuirkĀký ĒĒeos Ad

okpu{rnLkuirk{Lku{éptw: 1/4khīlōp {LkōōkLk
÷ òf: 1/4kyĒō
ç{ik Y. 45-
ykōiku{rnLkuirk{Lku{=pu: rōfMkōmM[k÷Lk - «ð [Lku
zī. rōç {Mkhk1/4kE

Ākūke Ākrh [P

nchS 1/4³okhrzPk

1/4kōpLkku1/4Ā-Sōk{Ēo-çkrfztīlē... 'fkr=Pkf k p e' :

sLkk {kzk{kt 3/4knkFLku [kōē Īeyku fhuyōk ĒkīkLke Lkūke Mkōkōz fuLkūke MōkĒ Ākk3/4ōk pĀōīkpk= S 1/4. yhu økĀ-MkōkĀLke økīkōk { fhōw y u w L k k f P 1/4 økōLkLkūke yĀPt yōk Āk4eMk {kSLk MkçP fkr=Pkf k p eLke LpKp-r«Pīkk {LkwPLkuP ĀkX 1/4ykōuyōe Au

Āk4e LkLk f z w Āký ç { ik { kt çknw {kçfztīlē fntōw Ākzu 1/4kE! Āk4eLke ĒnLkPk {kt fkr=Pkf k p e y u ÷ u L k ç k = k - Ē ç k = k L k k u hūkf yLku {Kūkk1/4khkLk {kLk {fĀōLkkhkuokýkP. nku=kt, ÷=kt, Āke=f sōð Ze÷kt yLku Lkh{-pkīk Mō1/4kōLkkt Āk4eykLkuirkku yurĒ ÷ ĒELkuwP Lk hk3/4u Āk4e-Mk {ks {kt LkLkūke {kte {kōk MōĀe {kt f k E L k u Ā k ŷ y l u k e L k s h u y L P k P ū r i k k u 1/4 k t p - y u y L k k ū k e M k n L k L k ū k P ! Ā k ū k u f Ē { k t A u L k k L k f z w y u ÷ u ç k 1/4 ÷ u y k u A w n k P , Ā k ŷ [Ā k = i k k y L k u f = M k ū k b k y L k k ç k Ā k L k e ! A e ŷ e n k P 1/4 ÷ u L k L k e , Ā k ŷ y u n k P Ā k ÷ e ø k s ò ē = L k e ! y l u k e s ū Ā k i k e ? Ā k i k e A ° k e m k # [L k e - f k h o k e ÷ L k k M i r L k f L k s o e ! ç { ikus òkk{Ēo Sō! yLkūke phehu çk= u 1/2 ykt {kōkt, =kōk {=uirkkyLkuirkuyk3/4y/ku3/4kE òP yōkt Mk {=e, 3/4h3/4ēk, p f h k ç k s f u o k e Ā s o k L k e M k { u Ā k ŷ s b k u [z i k k i k u y [f k p L k nª . { k ° k ò z e - 1/4 X e L k u f u r o h k ū «ĒŠpīk f h e L k u h k z o e ÷ ò k L k n L k nª , ø k ū k k h f u p f { Ē L k ū i k k u ç M k Ā k e A k u f h e n Ē L k e ç k n k h Ā f o P u s s Ā l k y k ç { ŷ f h o k L k e y l u k e h e i k s M k o L e h k = e ! ' Ā k r u = k u 2 k Ā k h { ū ' h L k k ū y u s f k r = P k f k p e L k k u S o k L { P k ! o k x L k nª ò o k L k e . { L k L u ÷ k o p P i k k ū Ā k e ç k M k M k e Ā t s y k ç { ŷ ! M k { k Ā k ū L k u o n i ē Ā k ŷ L k n k P f u y k M k e Ā k u o k x f p d Ē w { L k k u k u { e ŷ f i k k r o L l k A ç f k u L k nª .

y{khe òkzeyu {okV=elkñ3/4=tnk÷u çkksu{kt ĪzLkuAkPzpu pktīkūke Q1/4k Q1/4k òkōk= ikk çk=ĒLke 3/4Ā Ākh çkMke yif fkr=Pkf k p e çĀmōīkkunīkku çkLpīyōðw fu 3/4kLke Ākk=e Ākh 5-7 nku=kt Ākkhōkt 1/4kP Ākze p^ook òeyē-Vkze [yōkLke {nukik{kt nīkk yōk{kt yif f k o k z k u i p k t y k o e Q i k p k y L k u n k e - k L k ū Ā k S o k { k z ā k u f k r = P k f k p e l u k e y k o w y o ŷ h n u 3/4 h p y ŷ u ç k = Ē L k e f k k W Ā k h ū k e x k n Ā k e z k ū k e s ū f k o k z k W Ā k h y o k u f ÷ f r ÷ p k u Ā ç k f k u { k P k o f u 3/4 Ē f k o k z k u o k 1/4 h x { k t ç k ū . . . ç k ū . . . f h e L k u o z k ū k u ÷ p t 3/4 k E ø k P k l 1/4 k o k o k { k x u 1/4 k P 1/4 k h u Ā k z e ø k E , ç k k e - k ū ç k Ā k L k e ' W z ā ' O z e ò ŷ L k k h f k o k z k L k u

yðe yfðÖLk Wzâ{KÜke yfðP fk{ Lk ykðe! fðkzkufkðkuErfkhkufhíkku ykðk yLku
 fkrðPkrfðpe ÄkkAð! Èñ òPkpLkkuòPkp Äfðe ykòPð ÄkAe ÄkkAkuVhe LpðkðÄepLke
 yÈKÜke íkxMÜk¼kðöÄkkAkuyus çkðÈLke ¾ÄÄ Äkh ykðe Í ð-ðk ÷kðPkd òyufE çkLðts
 Lküke. ykLku'Äkð4eLke LkkíLkkuÄkxðe' fÍkkuAu íkurçkYÈ íkurÉ' çkhkçkhLkMkkÜkf ¼kðPñ

Èð4kð yLkuYÄk-hðk : Lkk{ s yLkkuAu'fkrðPkrfðpe'. ÄkAe hðk çkkçkíku íkku
 ÄkAðKlðts òPkhíKðP fðyðP fkðk s níkk LkðP hðk yLkkuÄkðAzelke {KÜkk MðÄe Äkòk, [kí]
 fuzkíf-Äkkð¼ çkÄts fkðk Í eyðxÜke Lkeh¾eyuúkkuykð¼kuhíkke ¼kðP. fðpeLk ÈinLke
 ÄkðAzelke {KÜkk MðÄeLke fðe ÷çkkE 13 # [, Äký yf{kt yf ÷e ÄkðAze s Ükkp 7 # [! Lkh-
 {kÈk çkLkuÈð4kðöMkkðMkh¾k! çkLkúke ÄkðAze Azuf ÷kí { f heíku¾kí [kðkðe. økshík{kt
 yf ynªLkkuMÜkkLkf yLkuçknkhúke ykðe ÷xkh {khe sLkkh MkvÈÄkðkuhk¾kaze fðpe
 yLku¼pðhks sðe òíkkAu

ÄkkákkLke çkku÷e Ükkze fðP, Äký {exk xnfíkPufhe òyúL Lkf ÷ {kt yðkÄkkðhÄku
 fu¼kík¼kíLkLk yðkðurfkZelkuykÁkYkúçkeòÄkð4eykurnkðLkLk ¼kú {kLk¾kE Èil fkiEðkh
 {kts {kt ykðeLku {kúZÜke yðe Mkxex øðkzku òyúðLkððkzku ½kkt-çkfhk [hkðíkk fke
 økkðkrðPkrnkðP! {kðk Mxðs WÄkh þk¼yuyðkur{r{çelkkuòyusçkhkuf ÷kfhk!

yLke SðzhE s yðe fuyLkkuðkku szðkðkð4eLke Lkkík{kt {w fðe! Sðzh
 s {eLk Äkh ¼kðP funðk{kt OzítkLkshu [zú yhu Äkðye{kt s ¼kðPkuíkhíkknkðP, yLke
 Lksh [f Ükkp s þkLke? ykðye ykð4 á-P snyuyLkuyuQzelkuòPkt økPku þuÄkfzát
 yLkkuLkYðP fhe hneyuyuÄkn÷e kt íkkuyyúXkhúke s ðesðef Wz WÄkkze, íkhkÁk {khe,
 SðzLku {kúZÜke ÷E, {ðMÜkkLkuÄkkAkuykðe økP÷e ku ¼kðP. yLke Lksh {kúke Sðzh
 çk [e s Lk þfu fuyLke íkhkÁk {kúke Axfe s Lk þfu °kkðke-ykze-Q¼e- [¥ke øk {uikðe
 øk÷e-kx ÷ kðfe yLkuQz Äký yðe s {Míke¼khe!

yf íkruç íkLkLk{ñ: Èkòk íkku¼kE Mkkðufðkyu¾e÷e-k Äkðy {kLkLk [jy{kk{kt þu
 Au 'sz [üklk økny Èkòk {þ röi' rfln fhðkh!' íkkuÄkAe fkrðPkrfðpe MðkðkMÄkðyóíkku
 fíç nkðP? yLke Mkk {upkðkðk økúçkLk {kt ykðe fðçkh ÄkkMküke rþfkh Í ððe ÷eÄLkku yLku
 nwnw sðk hkf Äkð4eLku÷e ððkLkkuøkkufPkkkufMk LkkðkP÷e Au fMkLke röðkík rðsþkðkík
 {kðkðk « fðíkLk ÷kzfðkðk' Äkñík {ktAu fkrðPkrfðpeLke Mkk {økiSðLk Vke ÷LkuyçPkkk
 fðkðkAe yLkuíkkk íkhVÜke {ð íkk ¾kúke yLkuÄkðkðhýeþ yLkífrðÄ ÷k¼kúkk PkkðkLkLku
 æþkLku÷e ükktyyufhe÷e {k {ðe økñðíkyýf çkçkík yLku {kv Lk fhe þfeyðP fhe s ÈðkðP
 r {°kkd

('fkrðPñ {kúke Mkk¼kðh)
 (Äkí [ðxe çkkòk, {k ÷ Äkhk, rs. çkkkÈ, {ku 9327572297)

frðíkk

yk { snykuíkkuyZðf AuLku
 yk { snykuíkk¾k÷e¾k {
 yk { snykuíkkuòPkp Lknª Lku
 yk { snykuíkk [kðkhÈ {
 yk { snykuíkkpksLk -
 PksLk yVxh ý yÈh¾kLku
 yk { snykuíkkEñ MðÄe
 çkMk LkÈLkðLk Au ÷e ÷ ðA {.
 yk { snykuíkkpðkku PðkkÜke
 fkrðku¼B {h Mðkðkku
 yk { snykuíkkhðk-hðkLke
 ükýuükýu«økxumkhøk {.
 yk { snykuíkkufÈe ykð4Üke
 A ÷ fuðkELkøkkðkðk,
 yk { snykuíkkuçkÈ-çkÈ yu
 xÄkfuðkE ykçkuí {Í {.
 yk { snykuíkkuyk¼Üke Äký
 yus fnuAu' íkðð {rMk',
 yk { snykuíkkuyÈh çkðkE
 yus hxu' Mkkñ { -Mkkñ {'.
 - çkçkñ-k÷ [kðk (ykíkh)

okkÄe-Ëþuk
(yLkuÄik)

yÄkhh ð^aÄikk ykÖþk fku-ñkikasÄkis þk,
ðnkLk röi ðkzeyupeik÷ yk{ifis þk,
ñMkkLke fkae hkr^ok{ktyñMkkLke Wskk ikýe
÷kr÷ {k Mksðk [kÖþk ©ðkÜke æþþLke ¼₄ýe.

hkxðlke {ñðíLkufksuSÖþk yuúkuÄk÷uÄk÷y
íkkíÄkþof {þkækelkhyúkk {ktrLkíþ Lkeíkhu
{Üþk yunrhLkuððk nrhLkk sLk{kMkËk,
hku{hku{ ÷ne hk{ Mkk [tryíík MÜkkÄkíkk.

MkMkkhe íkkþ ykí{k yu{kþk{kðík ÜKE {Üku
MkkÄðk íkÄk íkusMðe yLkík «üLkuÄkÜku
Mkíþ slukktMknwfþkþa þeð nþk {n^a MkËk,
Äeh økþ⁴eh ðkýe{ktylke MkkËþe ¼₄Öþíkk.

yk [kh LkuMörð [khk{ktsulkk ¼₄Ë fhufËe,
©þ Lku«þLke ðjýk sunþk{kLkn^a slËe,
Lþk÷íkk rLks {kMkkLkuLkuÄkíkkLkuçkÄkþ{kty
röi çkÄüðLkuYÄkuEþ yufþ{ktyðMþk.

sinLkup^okuLkk fke, r{k su÷kye{k^oLkk,
yñMkk-MkíþLkk ríkðk sufLkuyLþ þt Lkk,
rðLkk ñMkk ÷E ðíkk ËþLku-ñðík-ykþkýy
Ëkñðk röi Lku [kíkhyýuMkíþþk-«kþkýy

yks yuöþk? {Üku ykþ⁴kupkuÄðk yu{LkuçkÄy
- ykhMk-«rík{ktykuLkuM{kthfy Mkbkink÷þy
«ËþkuyLkur [°ky Vkaç{kty, ¼₄kýkyku{n^a,
yu{ýuðkÄkñe÷e fl [eðü{kty- öþþk yuLkn^a!?

ÄkÜkíkkÄkíkyt ÷e÷kt y^onykuke ¼₄eLkkþ{kty
yLkíÄk íkyk þe÷k {kþk÷w{kËwi kMk{kty
{ÜkeþñÄk{kðk yLkuÄhe yíkh rLk{kç
íkkuyLkuíþknhuMkk [ñÄk{kþuokkÄeËþuk.

Mð. økeríkk Äke¾₄, h [Lkk : 23-9-68; ykfkþðkýe : 8-10-68

ðrðæþ

1. yk^{TM}Ë s ðE(ekunþ (eku{^{TM}TM uMkÄkhu

íkíð^o íkf

yk...ýu íþk {kku ¼₄k,, u yðñððk{kty ykðu Au fu fku-ðkLkn fkef yLku fhðkLku
fkef. yk yksLkku{nk hkøk Au íkuku{kç {LkLke yþmð s Au yLkuçkñðLke yÄMÜkhíkk Au
sÜke f{kLk yLkuðMkLkLkñðñ Au ykÜke ÷k¼₄ yLku÷k¼₄ {ktsfzkE økþk nkEyuAeyu
sÜke rö [kh, ðkýe, ðíkák, Öþðñk yLkuyk [hy{ktyk¼₄ s {elLkkuVñ ððk {÷uAu

slukþkík yLkuMk¾₄ ðEyuAu y {jykYÄke SðLkLkñk÷Lk fhðñAu Äkh {íkÿð
Äkh {kí{kLku {÷ðñAu íkuke yLk¼₄qík fhðe Au Äkh {íkÿð MkkÜku yfíð ÜkðñAu Äkh {
yLkË{kty SððñAu yLkuykí{kðkík fhðe Au íkayukðk çkñíkk ðíkák Öþðñkhðk÷k
Mð¼₄kðLkkuMkËíkh íþkøk fhðkus ðEyu yLkuMkíþ MÖYÄk ÜKE Lkuykí{kMÜk yLkuÓËþMÜk
ÜKE LkuSðLk{kty ðøktík yLkuMk [ñkLk{kty ÄMÜkh ÜKE Lkuðík{kLk{kty SððññEyu

SðLk Au ík{kty Mkkh-Lk÷íkk «MkøkuEñfLk SðLk{kty çkLþk s nþk Au yk{kðke
fke {ðík nkikkus LkÜke, SðLk Mkíþ Äkrhðíkþkpe÷ AuyLkÄkrhðíík Ükðnyus SðLkkuæþþ
nþk AuyLkuSðLk Au ík{kty ¼₄÷kullðkLke. ¼₄÷ {kðke s þe¾₄ðk {÷uAu suSËøke{kty ¼₄÷ s
fhíkkLkÜke íku÷krík fuÄkrhðíkþkLkuÄk {íkku LkÜke. SðLk{kty yif s ðMíkkuþkLk hk¾₄ðkLke Au
fuyif «fkhLke su¼₄÷ ÜKE nþk íkus «fkhLke ¼₄÷ Vhe Üke ðEyuLkn^a. ykx÷his SðLk{kty
æþkLk hk¾₄eLkuSÖþusðkLke syh Au yk s Äkrhðíík ÜkðLkkuMkíþ MÖYÄk {køkuAu yLku
¼₄÷ {kðke s þe¾₄ðkLkñþk Au yus Äkrhðíík ÜkðLkke rLkþk÷ Au

fke Äký ¼₄÷ Lkuðkøkkæþk fhþk Lkn^a, {Lk{kðke çkñkh Vife Ëðe s ðEyu yLku
yk s heíku¼₄qíkfk÷Lk Mkkhk fu{kæþk rö [khLkuÄký økka÷e {khe Ëðe ðEyu fkhý fu
¼₄qíkfk÷ rö [kh^o íkLk nkþk^o íkkøkñík s hk¾₄uAu ¼₄qíkfk÷ MkkhuÄký nkE þfuyLku
¾₄hçkç Äký nkE þfu íkkuíþkøk fhðk{kty ð AuyLku¼₄rð»þfk÷ yk÷uFÖÄLkkyku
yLkuMkíþÄkkuÄký^o íkk s WíÄkðk fhuAuyLkuíkkLk rö [kh{kty {LkLkusfze hk¾₄uAu rö [kh
yus^o íkk Au íkLkð Au {kxus ¼₄qík yLku¼₄rð»þ çkLk{kty ñðík {þððe yus þkík
yLkuykLkËLkñ½h Au ðík{kLk{kty Sðusðk{kty þkík Au suðík{kLk{kty ðøktíkÄkþf
SðuAu íkus Äkh {yLkËLke yLk¼₄qík fhe þfuAu y {jykþ SðLk Sðe þfuAu

sufýuyk SðLk{kty y {jykþ SððñAu íku{ýuÄkñkLkkuMð¼₄kð MÄkñhðkus
ðEyu Mkíþ MÖYÄk Ükðñs ðEyu ðÄwLkuðÄwLk {ýyLkurððfe çkLkðñs ðEyu yLku
ynfkh, hkøk, íkk ykøkk÷ðk s ðEyu

{kýMkLktrö [kh, ðkýe y^{TM}uyk [hý yuøkøkk, s {Lk yLkuMkhMöike YÁk Au yk økýu {kt ðuMkíP MÖYÁk ÚkELkuÁkrð^okíkk y^{TM}uþðíkk hk¾e þfeyu SðLk {kt yk økýuLkkuMk {LðP þð çkmðÚke fhe þfeyu íkuíkur^okðýe Mkbk {LktrYÁk Ákhý fhe þfuAu yLkuykðkupð Mkáÿðf yLkuÁkrð^ok M {LðP ykÁkýe ¼ÁóikLke fuþkøkkLke MkkÁLk {kt¾qk s sYhe Au WÁkþkøke Áktrðkh ÚkkP Au íkunfefík ¼e-ðk sðe Lkúke. ykðk M {LðP, M {íkk yLkupðíkkúke {Lk þkík yLkuMÚkh ÚkkP Au yLkuyf «fkhLke Ýze Ákhh rðLkLke «Mkðkíkk yLkuÁMÚkhíkk {Lk Ákhý fhuAu ykúke SðLk {kt ykæþkÁí {f rðfMkLku {kxúkktr úkèk íkÆLk Mknø-íryLkuMkh s çkLke ðP Au {kxu {Lk, çkmð yLkuðMkLkLkLkupð, Mkáÿðf yLkuÁkrð^ok fhðk {kxulMkíkk MkíP MÖYÁk ÚkELkuÁktrmkkÚkofhíkk s hñðtròEyu

su {kýMkLktrö [Lk yLkuçkmð ÈwffjP {kts h {ký nkp íkúke ¼Áóik fuþkøkk fE heíkuMkV s Úke þfð íkúke sáf ýu¼Áóik íkhk fuþkøkk íkhk yk SðLk {kt ÁkrhðŠtík Úkðts Au íkæ ýuÁkkúkkLk SðLkLkMkíkk rLkheúký, ykzex fhíkk s hñðtròEyu yLkufkE Áký ÁkrhÁMÚkíkk {kt Èwff oLk s ÚkkP íkðe rLkhhíkh ðøþík yLkuMk {úklk yðMÚkk Ákhý fheLku SððtròEyu yus QaðefhýLkkuMk [ku {kokoAu

{kýMkSðLk {kt MkíP LkkuMkÚkuhk¾eLkuf {kofþus sðk yLkuyk heíkuF {kðtr yLku MkíF {kosæ ÷k ÚkkP íkurLk:Mökúko¼kð MkkúkuFhíkk s hñðtròÚke r [fklke þmð ÚkkP, fíF {o íkhV {Lk sðk Ákk {uLkn^a yLkuMkíF {ofhðkLkku yLkuMkíP LkkuMkÚkuhk¾eLkuf {kofhðkLkku Mð¼kð çkLke ðP. SðLk {kt Mkíkk ðøþík M {úklkíkk yLkurLkhhíkh ykí {rLkheúkýLke xð Ákzðkúke ykðkuMð¼kð fæðkP Au xíf {kt, ykí {MÚk yLkuÓEþMÚk ÚkELku Sðþusðtrò Eyu yus ykLkE «ÉkLk fhþu

ykÁkýuíþkí fæ ÷kf {kýMkkuMkíP MÖYÁk Úkþk rðLk, {Lk ÷økkzák rðLk sðe sðe MkkÁLk fhíkk s nkp AuyLkuíkuLk {kt MkíP, Lkerík fuMkÉk [kh nkúkk Lkúke. sðke ykðk {kýMkkuLku çkÁkus Ákrh^o {V s ykÁkLkkuÚkíkkus Lkúke. íknykuÁkkúkkLk {LkLku çkmðLkuÁMÚkh fuyfíkkokúÁký fhe þfíkk s Lkúke. ykðk {kýMkku¾qckh Lkúke fur [fklke, ¼kðLke, rð [khLke þmð yLkuMkíP MÖYÁk f {úke Ákrð^okíkk yLkuMkíPíkk, ykí {MÚkíkk yLkuÓEþMÚkíkk Èhf «fkhLke MkkÁLk {ktsYhe AuyLkuyf {ktP BþkhuÁkh {íkþð Ákh {kí {k Mkkúku yfíð ÚkðtrAuíþkhuíkuLk sðk rðþk, y¼þ yLkuMkþP hñk Úkþk rðLk íkuLke Mkkúkuøzky þðP s çkLkíkkLkúke. yk ÁMÚkíkk «kó fhðk {kxulMkÁLk íkhk {Lk, çkmð yLku Erlýþkúke ÁkhhLke yðMÚkk {kt ÁMÚkh Úkðts ÁkzuAuLkuÁkkúkkLkkuMktr ykøkk s e Lk¾e ÁkkúkkLktr rð ÷eLkefhý fhðtrÁkzuAu sðku SðLkLke rMkrð fñðkP Au xíf {kt, r^okøknýkíkeík ÚkELku hñðtròEyu y {jkyÁk SðLk Au

2. ðøkkLke úký

hækyfk, hðþk

BþkhuFk [Vøðk^{TM}kyøds y^{TM}ufeðupktr Úkþkuíþkhu, kúkf^{TM}ryurÉþk (EhV æþk^{TM} „ þtr yýu^{TM}kf ...h (Ehe ykðe- [~{k^{TM}e Eú^{TM}uXef fhe. zkþhe {kt...k^{TM} ø [kæu ...kúE^{TM}e ...^{TM} hk¾e zkþhe fÄ fhe. Í Ç¼k^{TM}e fkb^{TM}ufkye, wæ [zkðe y^{TM}½x^{TM}kç { þtr nEku yuðýðk {kt, { „ úæþk^{TM} flýeE fþð

Úkze s ðkh {kt yýuðÚþtr yk nkaæ- {kt xíf ÷ fkb (EhefuFk {fhEkuAkfhku fæþk^{TM}...ýufkE ©e {E^{TM}fek ðazuYkzEkE [k^{TM}e Áþk ÷ e y^{TM}k ©f {Ee f...zkt ...h ...ze yú {kt yuxíf ÷ fkb W...h ðh, e ...ze-ku

½kF, k [ððk {kxunkæ^{TM}ku {t^{TM}sh ...ý ...æ-k Akfhk^{TM}¼he-¾kæ, ¼kðEku hìkku Akfhk^{TM} {kæ {kt S¼ s Ekæðu [kúke „ þe-e. yusz ¼kðúke Ekæ- e Áþk ÷ eyku yífxe fhe hìkkuEku

, kúkf^{TM}u ÷ kðþtròýu yu Ekæ-k fk [t^{TM}e fh [kúke festu...ý fEf yífxtr fhe hìkkuAu

yuAkfhk {kxuy^{TM}fi...k^{TM}ku¼kð WAæe ykðþkunEku yk^{TM}rúE xíf ÷ ...h ykðe^{TM}u [k ...eEkE ...eEkE zkþhe {kt fþfí x...fkðEk hñðtròEyu, kúkf^{TM}ku^{TM}íþç {nEku y^{TM}ur^{TM}íþç {t^{TM}e Eú {kt...æ-k Akfhk^{TM}ku...ý, {kðþ ÚkEku nEku su¾qf rðLkþÁkýøheíku, kúkf^{TM}uxíf ÷, šð, ...þe ...kzEku, kúkf yuxíf ÷ fkb^{TM}uÁþkúke 'r {øk' fñEku

fk [t^{TM}k xífzkyku zMx^{TM}f^{TM} {kt^{TM}¾e^{TM}u yu Akfhku Í z...úke nkaæ- ...kA^{TM}e Í u.z...èe {kt, hfe „ þku, kúkfuy^{TM}uhkæfðk^{TM} «þk, kufþkoEúE ACEk-

úkýkÁk {kt s, kúkf^{TM} -e fhe ÷ e Átrýuþtr fhðtrAu Úkze s r {r^{TM}xk {kt yuyf Éþ^{TM}eþ rÉkðkøæ Í þ.ze {kt nEku y^{TM}u...kúE^{TM}e AkEe W...h nkúkk {f^{TM}urð [khe hìkkuEku, kúkf^{TM}uðþtrufuxíf ÷ fkb øký-øký hkEúke, Ek ð, h yf [úkhink ÷ ðþk^{TM}e Mþøkk fhe hìkkuEku ...rhýk {uy...þEe Ý½úke yu ÷ úke „ þe-ku, kúkf^{TM}u ykÚþo fðzkþtr Bþkhu yýuðÚþtrufuyuððk^{TM}uEku yuf, Mxþ^{TM}úke ...kúE^{TM}k ½hu {køk, khðkh yúkas ÷ E ykðe-ku fke s ykæ¾ký rð^{TM}k.

, kúkf y^{TM}ufE ...fðk^{TM}e rn {kfE fhuyu...næ-kt Eku yýuW {þðfu... , h, nðu yú^{TM} ...fþkufu {lykðþk {kxufþf fÄe s ðkE^{TM}k fkhý^{TM}úke nkEkt y^{TM}unkþ Auyu fÄkts fne^{TM}u, {ððe^{TM}úke þfEkt... {khkt, k [k {k-fk... Eku fkt^{TM}u¾fh fky nþu ...ý ðh, ku...næ-kt ..... yf, ðkhuððulxþ^{TM}e f [hk ...æe {kúke, f [hkuðeyEku yf

{ký, yÄ{gk sðk ÛkE „ Þe-k Ekð fkræf™uyk Í þ.ze{k ÷kðe-ku.. sð™untw{khku fku... ýwAw, hS ...!

{khe sif fñw¼Ùþku™Ùke ...ý {khk fku...uyk÷tpe¾ðkzâwAufu... yk Ê™™þk{ktyf {ký, ™e feð {ký, ™u{ËË fhðk™e Vhs Au.. f, .

, kúkf ðk[k nýkE „ E nkþ yf yðkf!!!

y™uykúke AkE™k ÄffkhuÄffkhu yf , ðk÷ ÷ðfkhk ÷Ækuþkñ { [kðe fíku... {khe Vhs þw?

(zu f÷fxh, fþkE, {ku 99h...0 17...84)

3. ...k÷¼™ - rð, hkEe sEe yf {nk™ fæk

{™™s ...xþ

Úkkz rEð, ku...nþ-kt, Ákný-12™e fæ÷ef rðákrúkmeykuyl, s{kE{þ fíðe heE÷¾kþ yurp¾ðk {khe ...k, uykðe nEe. yk{ Ekuntþþkf ™Ùke ...ý Ákný 6 Ûke 12 ™k rðákrúkmeykuyl, s rðþk{k...zEe Ef÷eVkuEþ fhðk™ku«þk, fhAw™uyk {kxufkE Ve ...ý ÷Æku™Ùke. Euyk™k „ þk ...Ae {™u{khkurðákrúkmeykuyl þkE ykðe „ þku Eúð¾EuyÇþk, Ç {k{...k÷¼™uðAw{nþð yk...ðk{ktykðEtnEw „ shkEe, nLEe Euf s yf, s rðþk™k yÇþk, Ç {k{...k÷¼™uykðe ÷ðk{ktykðEtnEw y™u ...heúkk{k...ý ...k÷¼™uðýe ÷ðk{ktykðEtnEw yk ðkE™uðufu÷ „ ¼ „ 20-25 ðkólkþkAu

20-30 ðko...nþ-kt yk¾k Eþ{k{k yf kE÷ Vkr™™kuWÉþ Úkþku™ nEku xw÷Vkr™ nEku ...ý Ew...ý ©e{E ...rððk Euf s {kxkfkþke-þku, wæs, er{E nEku. x...k÷rð¼k „ yu, Eþkðþðkh {k™e yf rði k, ...kºk, ðk nEe. nk, yksu...ý Au x...k÷e...k, u yuð¾E Ûke-ku¼he™ux...k÷ku ykðE nEe. yk x...k÷ku{k...kñk fzkz yEhEþeþ Euf s ...hferzþk™ku, {kðþ ÚkEknEku yk ºy™u...ºkufne þfkþ. , khk fu¾hkf , {k[kh ...nk{kzðk {kxu...ºk™kuW...þku, ÚkEknEku Eúð¾Euf {kxk¼k „ ™k ÷kfk...ºk ÷¾ðk™e fæk{ktr™...ý nEku. xþ÷Vkr™ Euf s Að÷u{k yf kR÷ ykðEkt Äe-fuÄe{u...ºk÷¼™ ½xÉw òþ AuEuf Euf yk fæk ...ý rð, hkEe òþ Au yksu™ðe ...ize...ºk ÷¾e þfíke ™Ùke yu ...ý yf Mðefkðk sðe É¾É ðkMERðfEku ðEgk™ , {þ{k{...ºk™uúkk™ , Eþk {y þs} Euf s E{þ÷E ÷eAwAu nk , Eþk-E{þ Bþk nkþ íþkúke ÚkE þfuAu(Eu {kxuðþkþ sðk™e sYh nkEe ™Ùke), EeE ...nk{kE òþ AuEuf s {VE (™rnðE¾¼ ð)

Úkkþ Au ...ºk ...nk{kEkt 4, 5 fu7 rEð, ku...ý ÷k „ e òþ Au ...ºk ÷íþk ...Ae Eð™u x...k÷...æe{k™k¾ðk sðw...zuAuy™ux...k÷ fux...k÷ rxrfx™k Úkkz fYr...þk (50 ...i, k ÷E™u5 Yr...þk) [fððk ...zEku nkþ Au yk{ , ...ºk fhEkt, Eþk-E{þ ðAw, hæ Euf s , „ ðz¼þk nkþ Au ...ý yk f™uf{k...ºk ÷¾™k yk...ýk Mðs™™k nMEkúkh nkEe ™Ùke! ...ºk{ktyk...ýk Mðs™™k ÷¾e yúkhkuðE™uyk...ý™u...kEefe ¼kð™k Úkkþ AuEufesuðþk ÚkEe ™Ùke yu...ý yf ðkMERðfEku Au yk ...ºkkyk...ý™u...krhðkhef nþ/ Ákþe ...kzuAu

, krníþ Euf s hks™erE , rñE™k Ehf úkþku÷¾kþþe ...ºk™u½ýw{níð Au ¼Eefkæ{k ÷¾kþþe ...ºk™k yÇþk, ...húke Ew , {þ™k ÷kfk™k ykrúkf , , k{krsf Euf s , kMf{Ef Sð™ rðþu, khe yðe òýfke «kó fhe þfkþ Au rði ™k òýeEku , krníþfkhuEuf s ™Ekyk™k ...hM...h ÷¾e ...ºk™u...ý yf rðþk {nþð Au {nkí{k „ kAeyuEuyk™k Sð™{ky™f sEek sEek úkþk™k sEesEe y™f ™k{kE nMíkeyku sif fuhrðLý™kúxk „ kn, ÷eyku xkE-Mxkþ, EÉk¼kE ™ðhkS, sðknh÷k÷ ™nñw , hÉkh ...xþ , „ ku.k÷fþý „ k¼÷u fkf k, knyf ykfzfh , , hks™e ™kþz w ð „ ðu, kúku fhe ...ºk òþðkh™uðk{kEkt ½ýkyk™E Úkkþ Au ½ýe ½ýe òýfke «kó Úkkþ Au , hÉkh ...xþ y™usðknh÷k÷ ™nñwðá [þk ...ºkku...ý ¼kheþ hks™erE{k{k ÷nþð...ýo Au nþBþkhuÁkný 12{k ¼ýEku nEku íþkhu#rø÷þ rðþk{k "LETTER TO HIS SON" ™k{k yf ...kx ykðEknEku sif{k#rø÷þ , krníþ™k , {úkor™fÁfk yðk rðr÷þ {nÁ f-xuWilliam Hazlitt) nkñw {kñðk „ Þe-k ...kE™k ...þk™urp¾k {ýY...u ...ºk ÷íþkunEku þkæk{k , nkæþþeyku, kúku fuf ðEðwEuf s Sð™{k , ¼- , VæE {þððk [krhºp ½zEh sYhe Auyrðþuyf r...Eku Ehefuyk{k yf ýu...þk™u, khk{k{k , khe rþ¾k {ý Euf s {k „ Eþ™ yk...þ Au yk ...ºk þkæk-{nkþk{k{k yÇþk, fhEku rðákrúkeð „ ™u¾g W...þku, e ÚkE þfuyf Au

{khk rþúkfEðku...k, Úke {™u urp¾ðk {þþe AuEuf s {khe 44 ðkðe SÉ „ e{k{k {lsu...ºk÷¼™ fhþe AuEw...húke ...ºk÷¼™ fuf fhðnyrðþúkkzku«fkþ ...kzðk {k, Aw yk™ku{kE÷f yu™Ùke fun™...ý Aw nk, nñkhe {þkE™uòýwAwEuf s yu{þkE{k{k hne™uyk «þk, fhAw (1) ...ºk÷¼™ {k , ki «Úk s {ýe fksnyu...ýw, h™k{k y™uyu™e [uEke¾ ÷¾ðe. (2) Eke¾ ™e [uzkfe fksnyu, fkrA™ {k s™u...ºk ÷¾ðk™ku nkþ Eð™™k { ÷¾ðw- sif fur«þ r{ºk yk™E , ...þþ {kEku e/r...Eke, {k™™eþ {nkEþe/nñfk™, knyfºe, (3) yr¼ðkE™ rðþu«Úk {Vfhku(þYyEkuVfhk), (4) s™k rðþu...ºk ÷íþkunEku Eurðþ™ku(rðþk ðMERðþ™k) feðuVfhku({þþ{

(yLkMkÁkLk {kxusnykuÁkLk Lk 31)

{kEe÷k÷ ÈhS

ðsW4kE Èðu

ðZðký r, xe{kt nk÷ {kEe [kif ^{TM}k{^{TM}ku yif [kf Au yu^{TM}k{ ðZðký^{TM}k hndk, e {kEe÷k÷ ÈhS W...húke ...zãuAu {kEe¼kE yif yrE, k{kLp ÈhS fivf {kt sL {÷k. [kh „ wshkEe, wAe^{TM}kuyif ^{TM}ku yçP, . fððkyk^{TM}u/zn yifXk fhðk, ¼s^{TM}ku „ kðkt y^{TM}u {zæykus {kzðk{kt yk ⁰ke, ðk^{TM}ku Pðð^{TM} ...kE^{TM}u Sð^{TM} fE fE fE P ðkP {k^{TM}Eku yæPki {ðkt^{TM} yu, eððk^{TM}k, {P ...Ae y^{TM}ku {wP ðPð, kP. ^{TM}e [e Èze^{TM}ku, if÷fze pbeh^{TM}ku y¼ý sðkyu ÈhS, yk {kEe [kif^{TM}e, k {^{TM}e ...kE^{TM}e ^{TM}k^{TM}fze nkxze {kt, t [ku ¾x¾xkðEku y^{TM}e nkxzeyuyif ...ý yðe úký ^{TM}sEe fuBPkhu íPkt fke^{TM}u fke Pðð^{TM} ^{TM}nkP. Eunkxe y^{TM}f Pðð^{TM}k^{TM}wrðhk {MÚkk^{TM} nEe. rðãkúke yku yn⁰úke y^{TM}f «hýkyku {÷ ðe sEe. Pðð^{TM}ku ykE pka/ze sEe. , ðk¼kðeyk^{TM}u, ðk^{TM}kt ^{TM}k^{TM}kt^{TM}kt fkpðkðkuszEkt. ÄÄk rð^{TM}k^{TM}e rðÄðkyk^{TM}u ÄÄk {÷ Ee. ¾gýu...ze fke, hkt^{TM}u hks „ kh {÷ Eku yk fÄe ðkEku, kÄe S^{TM}u Èrúký ykrE fLúke ¼khE ¾kE u...w^{TM}h, {^{TM} ðkP y^{TM}u Ee ýu Èp {kt ÷ kif ð, }E^{TM}ku sðk÷ [Ee kðe „ kÄe Pw, pY fPka Euy „ k^{TM}e yk ÷ u fúEe. 9 ðLp^{TM}ykhe, 1915 y „ k^{TM}e Au

{kEe¼kE, t [ku ¾x¾xkðy^{TM}u fke^{TM}u fke ¼, E s^{TM}TMk {w4úke Pku, ðkr, ü hk{kPý fu¼k, ðE, kð¼u y^{TM}ku nkú k y^{TM}u... „ ...ý, t [k sðk s sz f^{TM}e „ P÷k. y^{TM}e Èf^{TM}TMk ykt, ýu W¼k nkE yu íPkhupku, ðkr, ü ðt [kE t nkp y^{TM}u yu, kð¼÷ Ee nkP. , t [ku ½z½zk [kðPkusE kunkP, ... „ Í ...kÍ ... [k÷Ee nkP, nkú ÷ w, zk ...húke, hnkx fhEku... kh úkE kunkP, íPkh...ý {kEe¼kE^{TM}tr {kEku⁰ðý {kt s ÷ k, ÷ ÷ ÷ k, u ⁰ðý {kt yuf÷k ÷ k yifk, úkEe fu, t [ku, t [k^{TM}wf k { fPusEku Bp khuy^{TM}u {w4 [[kE kt W E h E t y k ð¼^{TM}k ¼kð ¼kð ík {kt^{TM}e E h E k, f^{TM} ⁰ðý {kt {P, ÷ hndk. ðk {^{TM}TMkuyif ...ý pçÈ rð^{TM}k, {Bpuy^{TM}nkEe sðk ÈEe.

yk { Pðð^{TM}e^{TM}kt...kt if ðkoyýu Äkr {f ðk [TM-⁰ [E^{TM} {kt, kéPkt yðk {kt^{TM}keyku y^{TM}u f k ÷ fku {kxuyýuyif ^{TM}k^{TM} Pw...MCEfk÷P ... [e, if ...MCEfkúke pY fPð nkE M f ^{TM}k rðãkúke yku yn⁰úke [ku. zeyku ðkt {ðk ÷ E ðP y^{TM}u {kEe¼kE Ee^{TM}u E E hðk [TM^{TM}ku pka ÷ „ kzu y {^{TM}u...ý ðk [TM^{TM}e, khe yðe ¼kð¼. yk ð¾Eunt...kt [{e y, ß {kt nkE p. yif ð¾E ÷ xkh {khE kurt {kEe¼kE^{TM}e Èf^{TM}usE [Záky^{TM}u f [ku. ze ðkt {ðk {k, e, syye ýu ýe nkPúke yk...e. yk y {khk «ú k { ...rh [P^{TM}ku Èð, . y {khku, f^{TM}Ä

rÈð, kusEkt „ kZkú k Pku yk ^{TM}k^{TM}...MCEfk÷P^{TM}u {kxwfhðk^{TM}k {^{TM}knú k ½zák y^{TM}u E u...kh ...ý ...zák. yk ...MCEfk÷P íkhk {kEe¼kE y^{TM}f Pðð f k^{TM}...rh [P {kt ykðP y^{TM}u ½ýk^{TM}u ½zEh y^{TM}ku íkhk s úkPuyE fntEku shkP yrE p kðkðk^{TM}úke.

rÈð, kusEkt {kEe¼kE^{TM}e Èf^{TM} y {khkuðk [TM^{TM}ku y¾kzku f^{TM}e. yk Èf^{TM}ku fú e ÈÈ y^{TM}ur fúkr^{TM}pk, „ kð¼÷^{TM} [rh⁰k yðkt...MCEfkuy {uðkt [Ee y^{TM}u ðE p, ðk^{TM}e y^{TM}f «fk^{TM}e ¼kð^{TM}kyku f÷ ðEe. ykðk ðk [TM W...h sE sE y {urðpðk [Zák Ee Ee {kEe¼kE yu Äkr {f Sð^{TM} W...hkE hkxðP Sð^{TM} {kt «ðp fPka yE^{TM}e yifkt, e Äkr {f Ee {khkxðP EYð W {hkpuyE fntEku [k÷u yk, wAe yuyif ÷ k Äkr {f rð [khk {kt s ...zák hndk. nõu Ee^{TM}k Sð^{TM} y^{TM}f ^{TM}ðe rÈpkyku ¾e. y {khuðk [TM sE sE ðÄEw, PkE Ee yE^{TM}yif ðMEw, k÷ ðk ÷ k, e fuyk...ýuyk {ðkðk s fheyu Euf ^{TM}úke. fke f fEðP {kt {feyu E kus ðk [TM, kúkr úkPw, ýkP.

y^{TM}ku { „ s {kt ykðe yif ...ý, wð [kh^{TM}uyýuy {÷ {kt^{TM} {ðP kunkP yðk^{TM}úke fLp yuð¾E u, kÄe Pw, ^{TM}e hkxðP p k ÷ kykup Y úE ^{TM}nkEe. , k {kLp p k ÷ kykúke f k ÷ f k^{TM} Sð^{TM} hntú kP Auy^{TM}e y^{TM}u Ee Ee úE „ E, íPkhúe s ...kE^{TM}kt fLku f k ÷ f k^{TM}u r^{TM}pk ÷ u^{TM}rn {kf ÷ ðk^{TM}ku yE ýur^{TM}ýp fPka íPkh ...Ae úke yE^{TM}kt f k ÷ f k^{TM}uyuhk s ½h rPúký yk...Ee. ...kE^{TM}e M⁰ke r^{TM}húkh Auy ðMEw Bp khúke yE^{TM}u, k÷ ðk ÷ k, e íPkhúke yE ýu Ee^{TM}u...ý rPúký yk...ðk^{TM}u pY fPð yk ð¾E yu yE^{TM}ku ðPð, kP ½ýku ðÄe „ Pku nEku Aekt Sð^{TM} r {r^{TM}xur {r^{TM}x^{TM}kurn, kf hk¾e yuyE^{TM}e M⁰ke^{TM} rPúký {kxuhk s yzÄkuf ÷ kf f k ÷ Ee y^{TM}u yif ðkðk kt ...kE^{TM}kt Ä {a. íLke^{TM}u ðkt [Ee^{TM} ý fhe Èe Äkt

{kEe¼kE^{TM}k r...Ee ðwý ð Ä {a...k ÷ Ee. ½h^{TM}k Äkr {f ðkE kðh^{TM}e Ee^{TM}e W...h , khe y, h nEe. yE^{TM}u pY kE^{TM}u Sð^{TM} fð ÷ Äkr {f nEe ...hEw Bp khúke hkxðP ¼kð^{TM}k^{TM}uyk EYð yE^{TM}k yk Sð^{TM} {kt ¼éPw íPkhúke yE^{TM}k Äkr {f Sð^{TM}u...ý ...÷ xku ¾kÄku yif ð^{TM}e nzÄE rMúkrE^{TM}u ýu ÈÈw t, kh^{TM}k f ÷ fY... {k^{TM}ðk ÷ kðP. yE^{TM}e Èf^{TM} pnt^{TM}k {æp ¼k, {kt nkðk Aekt yu ÷ kf ku yE^{TM}u íPkt ykðEe. Eeyku...kE yu íPðð^{TM}u Aqúke yz fEe y^{TM}u [MCE ðu. kheyk^{TM}ku ¾kú ðnkhe ÷ Ee. .

, k {krsf, hksfep y^{TM}u Äkr {f, yE^{TM} ⁰kýu Èp k {t yE^{TM}e «ð^{TM} ðÄEe „ E, Ee Ee yE^{TM}u yð f k p yk Äku ÷ ðk ÷ kðPku yE^{TM}u kPw fuðu {khunðu ðw f k {fhðw nkP Eku y^{TM}u Sð^{TM}e úkýku, ðk^{TM}kt úkðk {kt ðÄw ðEe kðe nkP Eku sYrh p k Eku yku Ae fhðe ðE yu ½h^{TM}¾ [of {e fhe^{TM}¾ ðE yu súke f {kð^{TM}e⁰ [Ee yku Ae hny E^{TM}e ...k ÷ yk Äku ð¾E „ k ÷ ðku...zu ykúke Ee ýur^{TM} ÷ p fPka fuyf rÈð, {kt ykX fuÈp yk^{TM}ku f k {ú k p yk ÷ u...Ae, eððk^{TM}u Akze ÈE^{TM}u, ðk^{TM}k f k p k {kt ð¾E ðE Ee kðkú

, eððk^{TM}e yf^{TM}e [k÷kfe yðe nEe, fu, kts ...zāuyuyZe Yr...pk^{TM}e f{kýe fhe þfEek. yk Í z...uykX Ép yk^{TM}k^{TM}þfk { Eku yufnuúkkazk ð¾E {kt...þfhe^{TM}k¾Eek y^{TM}ufkfe^{TM}kuð¾E, k{krsf, ðk^{TM}ktfkþkEkt, k÷Eek. f{kýe ykAe fhe yk÷uyf ýu ½h^{TM}k ½yk sYhe ¾ [ðW...h ...y fk... {þþku

{kEe¼kE ðZðk^{TM}e fnkh ðþkhu...ý ðyeEek^{TM} fLþk. yf^{TM}u«r, rð^{TM}ku {kn ...ý^{TM}nkEku ...ý yk÷þfnðòEyu fuyf^{TM}u...kEe^{TM}e þÁðík y^{TM}uyr¼÷k÷k « {kýufkþ÷÷y Eeyku...kEek {kxuyðþfkþkEek ...Eek fhe þfy Ee...nE÷ktEeyku, „shE „ þk nEek. ðuyuðÄwSðEek hÍkk nkE Eku¾hð¾h „ shkE^{TM}k, {úkofþfEekEeðZák nkE. „ kÄeSyuE., . 1921^{TM}e, k÷ ...Aeúke susuh^{TM}kí {f rð [khkuÉþ^{TM}u ykÁþk, Ee ÉhifÉhf rð [kh ðyufu {kEe¼kE^{TM}u...nE÷kt, ð e „ þkunEkuEe÷÷k, uAuy^{TM}uyf^{TM}ku yu rð [khk^{TM}þ, kþ Bþkhuþk...E^{TM}k rð [khku, kúkuðð Ánþkhu÷ze¼h yf ÚE ykðuAu fú¾hð¾h {kEe¼kE yf {nk^{TM} ...Á»k nEek.

(‘Múkk^{TM}’, ©ðý-¼ky...E yf, rð., t. 1986 {kúke Mkk¼kh, Mkkisþ : hez okushkíke. fke) ðok07 - 12 - 1928

(Ákkkk Lkt 28LkryLkMÁkLk)

Vfhk) (5), {k...^{TM} rðþ^{TM}kuþkeskuVfhku(ytE{ Vfhk), (6) s {ýe fksnyur÷r¾Ei, Eehfu÷¾^{TM}kh^{TM}þk { sE fúEkhur«þr {ok, yk...^{TM}ku, u.þk, yk...^{TM}kuði k, w/yk÷kktfE, y^{TM}uíþkh fE E^{TM}e^{TM}e [u...kEe^{TM}e, ne (TMk).

...ok÷ð^{TM} yuyf rðkh, E, {k^{TM} Aus^{TM}uyk...ýu, k [ððk^{TM}e ¾k, sYh Au ðEeE^{TM}, {þ^{TM}uy^{TM}W... yk...ýu, Éþk-E {þ^{TM}kuðÄw...þku, fheyuyu, k {ufkE ðkÁku^{TM} nkE þfu...ý yk...yüþkþif ðþkþif Eku...ok ÷¾Eek hnðþskEyu ...ok÷ð^{TM} fhðk^{TM}e {Ík s fE f sEe nkþ AuEkuEe {kýe ÷ðe skEyu ...ok÷ð^{TM} f÷k^{TM}u^{TM}k {þk ÚkEe yxfkðð {kxurðþk «þk, kufhðk^{TM}e ¾k, sYh Au ykþk hk¾eyufu, ðorÉþkyúke yk yt, u«þk, Úkþuy^{TM}u...ok÷ð^{TM} Vhelke, {ð Úkþu

(MkÁkfo: {w...ku ©....., ðkþk rÁýkts, Eek. [kýM{k, S. ...kxy, W. „ shkE)

¾Mk LkMÁ : suoklnfkuyyuk÷kELk fuzkþhðx çkif {kt [if yúkkð íkuhkfZúke ÷ðks {¼hE nkþ íkuík {k {oklnfkuyúÁkMk s {k fþkockE ÁkMk ¼þkþke Áknlk E- {E÷ íkhk yúkkð íkkurð [khð÷kúyLke ykVmkuy [if {kf÷ðe súke fhelku yf {kf÷ðk {ktMk {íkk hnu

rðákkúeykuyhks fíkkðEe çkLkðòEyu

Í exfBÁMk íkhk ÷ðkþE-kulkkE [kBMfELkuyk÷k÷kELk ELxhðþy(íkk. 14 sðk, 2011)

sl: 07-12-1928 [kBMfELkuyk ELxhðþyif rðrþú «fþ VfuAu)

(LkE [kBMfe, ðyeíkk y {uhfLk ¼k÷kþkþe, íkYððþkk WÁkhkík M {ksE íkf yLkwhksfep f {þe÷ Au suyksu÷÷ok¼ok Lkðwðkþ ðnh çkírðf íkhefu Mkeþ Au Ziet Campus S {kEkk ðyeíkk yXðkrzf ðíkoçkLkÁk°kLke rðákkúeÁkík Au surðákkúe {kxuyokíþLk {kEke yk÷k÷kELk [[kofhuAu yLkuyf Lkuyf rðþk÷ kLk-ykÁkh ÁkþkuÁkzAu þmLkðS MxeykE kthksfkhy yuíkksúkhLk M {þ {kt yokíþLkkuMðEELkþe÷ {kEckLke okþkuAu íþkhu©e

«&^{TM}: «kþ/Mkh [kBMfe, ík {uEmlkþkLk fEek [Mkkúke ðÄw [kókk çkírðf Aku Ákellíkk÷ellk ðkúke ík {uhksfep f {þe÷ hÍkk Aku yíþkLk hksfkhyLkúòEyuAeyu íþkhu«&^{TM} Úkkþ Au ík {khk sðk ðnh çkírðfkuðþkþ fE «kó fhe þfif

[kBMfe: ykðku«&^{TM} ík {ufE heikufhe þfif

«&^{TM}: yV½krLkMíkkLk {ktþð [k÷uAu Emlkþk ykSúkf fxlífxelkkt Ákrhyk {k¼k÷kðe hne Au Mkk {krsf ¾kE ðÄwLkúðÄwÁknkþe yLkúZe Úkíke ðþ Au

[kBMfe: ðík Mkv yLkMkh÷ Au {k÷k ¼k÷kLk çkírðfkuMýkLk Ekmk Au yLkMkhfkLkku fíð÷ M÷kn ykÁkuAu íkuyÁkkúkkLkúks {k fnðZkðuAu Áký íkuykysulkn^a, Mkýeykúke fíð÷ {k¼k yLkufEíkkLk s ÷k÷ [uhÍkk Au Áíkk, Éhf M {ks ÁkkMku f÷÷kf yk÷kðk Míðþe÷ çkírðfkuAus. yk çkLkúðíkkLk çkírðfku M {ks Ákh yMkh Au

«&^{TM}: y {LkunSP Mþþ Au ík {uAð÷kt Ákellíkk÷ellk ðkEkt þkçkE÷e þðþk?

[kBMfe: {WþÁðíkkík heikufþþ çkÉðþLkúke. nþyf ykEku÷LkLkurnMkMkuyLkuyk ykEku÷Lk½y {þðþuAu ykLke Emlkþk Ákellíkk÷ellk ðk÷ÁknE÷kLke Emlkþk fhíkt {þ¼k heikusEe Au Lkkórhf n÷ku {kLkðeþ yrÁfkhy þeykLk yrÁfkhy Ákþkðhý Mháký, Mkk yLkusð {LkúðhkiÁ, yk çkÁkþuúkk {kt ÉB¼kíke çkírðfku÷÷íkyuEmlkþk Ákh ¾kMkk « {ký {kt «¼kð Ákzák Au fE s çkE÷kþLkúke yðe ík {khe ðík nMk {S þfíkkLkúke.

«&^{TM}: ík {Lk÷kokuAufuEmlkþk [k÷ellk-Ák [kMk ðk÷ÁknE÷ktníke, íkLk fhíktçknúkh AP [kBMfe: [ku÷Mk! yk ÉB¼kíkuAu yk {kMkþMk÷Mk EÁL Mxaxg yk/ xifLk÷k÷S (MIT) Lk ¾k÷÷k ÁkrhMkh {kt ykþku {khku rðákkúeykúke yzÁe Mkkþk {rn÷kykuAu

yif ikjkepkp sã ÷ k rōäklūkykuöpep ÷ ½w ike Mk { nLk Au ÷ krfkukūākninöb
yLkuheik¼kik ðÄwMöð¼kröf çkLpk Au çkÄkt ÄkūākkLke { Lkøk { ike «ðfñk { kt
ykūā { kūā Au nūāK [kMk ðkoāknē-kt yn^a ykōpkūīpkhuyk sōpk sēē s nīke.
īk { Lkufid { k¼kMkLkLk Äkninöb { ktVhikk yLkuyīzk iūkk Äkūākk { kts hāpkākāpk
hnūkk økknk ÷ krfkus yn^a ðidk { ÷ ikk. ykōkus çkĒ ÷ ið īk { Lkus { lke yLku
ĒmLkpk { kt ½yk Mūk ÷ uðidk { ÷ pu

«&™ : Äy rōäklūkykuöÄwhksfep Mqj Mk { s Ähkōīkk çkLpk Ap yksLke ÄkzēLke īkku
½yēðkh ĒmLkpkūke y ÷ økk hnūkk { kxuxefk fhōk { kt ykōuAu

[kBMfe : { Lku ÷ koku Au fuyuxefk ¾kæe Au nk, pmlkōšmke { kt hksfep økrīkrōÄyku
1968ūke 1970Lk xifk økk ÷ kLkuçkkĒ fhīkt - çknuykAe ðidk { ÷ ike. yu
Äknē-kt rōäklūkyku { koku¼kokuçkLk-hksfep hnūkkÄkMĒ fhīkk. rōpLkLk { { ieku
- çkeð rōi pō ÄAelLkuMkūke { koku pō-økkukLkurō [kh fhku y { uhfk { kt
fkE øyLkÄkÅk rōhkuÄ ūīrīktÄknē-kt [kh-Äkkt [ðkoðēīke øpkkt. yLku1970 { kt
īkkuylkkkt ð ÷ ikt Äkyē Äy ūE øpkkt. Äy, Ehkfe pō Äknē-kLkku { ç sēē kus
nīkku { khe { krnīke « { kýy Ehkfe pō ĒmLkpkLk ErīknMkLkuyōÄknē-tpō
nīkku sē { kt y pY ūpk Äknē-kt s rōhkuÄ Ēð¼kōku pY ūE øpk nk! { khk
rōäklūkyku ðoko yLku ÷ f [hku AkzēLku Ēð¼kōku fhōk Ēkze sīkk. Äk [kMk ðko
Äknē-kt yk çkLpkLk nkūk. yk rōhkuÄ-Ēð¼kōku pō Lkuyxfidē īkkuLk pōpk, Äy
yLku { pkoĒēk hk¼e pōpk. rōpLkLk { { kt y { uhfk y usuf pō nīkku yLku yif
¼køk Äy yuEhkf { kt Lk fhe pōp

«&™ : Äy yurōhkuÄ fīð ÷ ūkrýf ykōp Lk nīkk

[kBMfe : Lk. hksfep ðoktīk 1950Lk Ēkpfk { kt nīke īkufhīkt yīpkhu½yē ðÄkhuAu
MkīkīpÄkyōf { pē ÷ iklkkkf ÷ k p MōYÄkurōfMpk, slkk īkhk y { u½yē ÷ zkEyku
Sīke pōpk. Ēk¼ ÷ k ikhefy { rn ÷ k yrÄfhkūke çkkçkīk { kt Mkīkīk «økrīk ūE.
{ khkt ĒkĒē { kLkuntūākfufīk { uÄkūkkLkūĒçkkpē-k, f [zk pē-k { nMkpk fhkuAu īkku
yLkuMk { s s Lkn^a Äkzē funtūpōdīk fhe hīkkuAu { khe { kīkk fnpū '' nū
Ēçkkpē-e īkkuAu Äy Mk { s Äkzīke Lkūke fupōfhōw '' yksy { khe Äkōke yk
Mōk ÷ ūke Wf ÷ e WXpuyLku { LkufE fE Mk¼ ÷ kōpu ¾hð¼h, ykÄkyē ĒmLkpk
ðÄw { kLkōep çkLke Au

«&™ : yLkuyīrīknrMkf heīkuðīkkMk { ksu ÷ økrīk fhe Auyōwīk { u { kLkkuAkp

[kBMfe : yīrīknrMkf heīkuīkÄkMkīkt, «økrīk ½yē Äe { e Au Äy rōMīkīk Mk { pōkk ÷ k Wāk
Lksh fhīkt¼hð¼h Lkx fep, WzēLkuyk¼uð ÷ økuīkōe Au øku-k { e « ūkkLke LkçkkĒē

fuyr¼pōpōīkLke ykĒ kĒē rōkurō [khku yrÄfhku ykākōk { kt Lkūke ykōpk,
÷ krfkuy¼kūkk { ÷ elku { kh [kuh [elkuīku { pōpk Au Aīkt, «økrīk nī { p ykōkrf
ð ÷ ðe pfe Lkūke. ÄkeXmXLkktÄkøk ÷ kLkuffk ÷ Äy ðä [uykōē-kuAu

«&™ : yk heīku «økrīk yLkuÄkeAmX Mkkūkus [k ÷ ðkLkkt nkūp īkkuñuÄkAelkkt Äk [kMk
ðkoç kt ĒmLkpk ykshīkt ðÄwMkhe çkLkpk

[kBMfe : Äk [kMk ðkoākAelke ĒmLkpk fīðē npuyLkku { kockuykÄkh yksLke pōdÄkzē pōrfhu
AuyLk Äh hnē-kuAu çkūknū { kakt yLku¼p fkhf Äkrhçk ÷ kuĒmLkpkLkūð¼ { { kt
{ fūAu Äkpkōhý MkkūkkuykÄkykuMkçkĀ, yLkuyīp t ku ÄkpkōhýLk Mkhūky
{ kxuykÄky yksLke s ðu { [e Lkn^a Äkzeyu īkku Äk [kMk ðkoç kt s ykÄky
yrīkōk¼eh fxfkxe { kt MÄkzē s Epū yypM^okkLkūð¼ { īkku { kMkzē W¼hš
AuÄy fīfīp { kLke ¼pkLkf ½xLk Äy ykÄyLkpkĒ ĒðzēAu fuyyīpōīkLkku
fnōkīkkpkt īk { p WÄkpkøk Äy øk¼eh yLku¼pkLkf pōpīkk ykūke ¼hē-kuAu
yLke Mkk { uykÄyufkE Äy Mkkōkk { kt yk¼ { ÷ k [ykt Lk fhe pfe yu

«&™ : Mkk ðkoākAe, yksLk rōäklūkykuīk { khk sōzk npu ÄkūkkLke ŠEōke īkhV
Mkkkūke ðē p fufīku { kxuykuyyūpōfhōw Eyf

[kBMfe : Mōk¼kröf heikus, īkuykfne p fufufīkuykçkk ÷ fku fūçk yLkur { kkuMkkūku
{ ksuLke LkuMkkkūke Sōpk. Äy ðu¾hð¼h Mkkūkf ŠEōke Sōðe nkūp īkku
īkē yū ĒmLkpkLk «&™ kku yk ÷ ðk ðeyu yLku yLk Mk { kÄkLk { kt ÄkūkkLk
pkøkĒkLk ykÄkōwōeyu 80 { k ðko ÄkA ÷ Lksh fhēLkūōīkuyyū Lk fne
p fū y fufēf { pōpAu īkkuīkLke ŠEōke Mkv ÷ Lk fnōk!

«&™ : 82 { k ðko īk { Lkūk { usū { pōpAuīkūke Mkkkūk Ap

[kBMfe : Mkkūku nkōwīkkuy pōp Au { khk SōLkLk ½yk ykpk { kuAu- fūçk, ōpōMkkp,
hksfkhy yLkuçkē ð ½yk. fū ÷ kf { kt { LkuMkkkūk Au īkkuçkēð { kt Lkūke. yk
ĒmLkpkLke Mk { Mpkuyk½yē { kæe Au y { uhfk { kt yksūÄy yMk { kLkīk 1920Lk
MkhūAu yLkuyīšūkf Äkrhçk ÷ kunS Äy Mk { ks Äh ½yē { kæe yMkh ÄhkōuAu
nMkkkūk Lk s yLkū¼ðe p fū

«&™ : īk { khk sōðe hksfkhyēp f { pē ÷ ikk rōīkLkuffūks } kku { kt Ēw ð¼ Au īk { uōpkhf
īk { ufnkuAkūīkōk '' Mk¼kLk Mkkōfkū ūke fufid ÷ pūkrýf fkpç { kt ōpMīk hnūkk
īk { khk yāpÄkf Mkkūkykūke økMkūke ðykuAkp

[kBMfe : MkkkīkpkLk xifĒkh nkōwīkkuy Lkīrīkf Mk { sūAu Äy yLkuyūkoyLkn^a funtū
fkēLk Äy Wāk økMkūkkō. rōīkLk { k^o k fE çkeð fhīkt ðÄwYze hksfep
Mk { s ÄhkōuAu yōwīkLkūke. yLkuykuyLkīrīkf heīkuçkēð fhīkt [rzpīkk Äy

nkákk Lkúke. Áký hksfkhýeykukulMíPLe pka {kt {ÉÉ fhðe yuikkuyé LkkuÄ {o Au sðkçkÉkhe Au

«&™ : ÷kokuAufuik {uððkðMúkk {kt Úkkzkk Lkh { Ákzikk òykuAkd

[kBMfe: Lkk. {khh rð [khku yLku ð ÷ ýku Èkpfkyku ÁkAe Áký çkÉ ÷ kpkt Lkúke. ntí íkYýkðMúkk {kt sué {kt kLkíkkunítkku íkué {kt yksuÁký {kLkúAú

«&™ : yuEáAðkPkpð AP ík {uMkefkñ ð»koÁknú-kt sué {kLkíkk níkk, íkué {kt yks Áký {kLkðP

[kBMfe: nk, Áký {q ¼qk rMkðkíkkúke ðkík nkt ípkhu Èð4efkñs Aufu {uÉkhk yr¼ «kPku ½ýk «&™kuçkçkíkuçkÉðP Au Áký {khh ykÉpkoíkkúkk íkus Au

«&™ : ík {u½ýe ðkh fnkuAkuAufuik {uyhksfíkkðkÉe Áku yLkúke ík {Lkuphyr¼ «úkk AP

[kBMfe: yhksfíkkðkÉeykuMkfkLkkt {k¾¾kLku yk¾¾ðkLkúfk {fhuAu MkfkÁkhfíkkúkk ÁkkaíkkLke Lpkrpíkk Mkrçkík fhðk {kxu ÷ ÷ fkhAu {kxk ¼køkuykðe Lpkrpíkk rMkð Úke pfíke Lkúke. yk ÷ uÁkAe yhksfíkkðkÉeyku yÉ LkuW½kzkk ÁkkuAu yLkuMkfk {k¾¾kÁkh ÁkkaíkkLkuyrÁfk s {kðuAu ykðk {k¾¾kÁkíkf fúkk Mkkúku ykíkhk»xð {kVeyk íkPk MkkúkuAufuik yLkúkkLkkt sbke fíkkkñpLkúkk «áAðk pkký¾¾kñ «ríkrLkrÁykuMkkúkuMkçkÁ ÁhkðíkkñkE pfu

«&™ : ík {LkuyhksfíkkðkÉe çkLkðLkkhku [kðeYÁk, {úP yLkúð ðPkuh] kP

[kBMfe: yðkufkE yLkúð níkkLknª.

«&™ : çkÁk rðákkúke ykuyhksfíkkðkÉe çkLkðkðE yP

[kBMfe: nk. rðákkúke ykuMkfkÁepkúkuÁkzfkñðk òE yuyLkuyhksfíkkðkÉLke ÷ kçke ÁkhÁkhk {kt òzkE sðkðE yu

«&™ : 'MkfkÁepkúkuÁkzfkñðk' Lkuyk {Pký íkkuVÉkhíkkðkÉe fuzkçkme ykus Mðefkhe pfí

[kBMfe: Ákzfkñkúku [ªÁe çkíkðíkk yLkukñfkLkúke Mkfk Ákh rLkPpý {pðíkkLke Mkkúkus ÒpÁóík yhksfíkkðkÉe çkLke ðP Au íkuykuÁkkaíkkLkúpk Lk {uyk¾¾Au íkkúke Mkkúku {khu fkE rLkMçkík Lkúke.

«&™ : yk rðákkúke ykúke yksLke ÁkuzeyufkúkyÚkðk púkuÁkzfkñk ykÁkðku òE yP

[kBMfe: yk ÈnkPp Éw¾¾ku píkíkk yLkuMkkúke ¼húe Au rðákkúke ykúke ÷ e fhðk òE yu: íkué [kufp kfLke [íkk Aufuik? ntífnúAú [khákhV snyku Mk {MÞkykúku rð ÷ wký fhku ò íkLkuÁkufuik {upírfhe p fku yLkúkkúkk, yufhðk Lkef ÷ e Ákzkk

' , kÁeS : , tükó ...rh [P' - yÉ¼E ...MCEf™kuyÉ¼E y™ðkÉ

{nkí {k , kÁe™k sL {™uÉkz, kuð»ko...hkk Úkðk™e ÇPke Auy™uÉÉ™k {jP™u ...ý ÈkpfkykuðeíPk Au yk ÈhBp™ ÇÉ ýu...kÉu½ýw ÷ íPw™uÉÉ™k rðpu...ý ½ýw fÁw ÷ ¾kPw ...ý pwyk {k™wfkE ...MCEf fufkE ÒpÁóík ÇÉ™u...hkk yÚkÉkt, {sðk fu ðýððk™u Èkðku fhe p fufkE AP™nª. fú fu {nkí {k , kÁe™e «rÉ¼k, ÇE ...rhðE™pe ÷ , ÇE rðf, Çe y™uy™f rðhkk¼k, kúke ¼húe nEe. Èhfu...kÉk™e f™ð {fk, ð ÷ ý y™u , ínýpÁðE « {kýu {nkí {k , kÁe™ur...AkÚPk, « {kÚPk y™u ðýðPk. yk pºkk, ÇE [k = wAuy™u fñws ÷ Èe ÇE™kuyE ykðuÉÉ ÷ k, ÇE™úke.

„ kÁeMfkí = hkué kt yf sÉwÇEhe ykðuÉÉ™k { Au ÷ kizo ¼e¾w...khð4. rfúxp , hfkñ íkhk ' ÷ kizo y™u¼khE , hfkñ íkhk ' ...Èrð¼ký ' , L {k™ «kó, y™f ...É- y™f ...Èðeyku ...ko = rxf ÷ rv = ku kv/e- , kuP ÷ rÚkPhe-rv ÷ ku kv/e ykV yÚkr™f rh ÷ pL, sðk rðkPku...h y™f ...MCEfku ÷ z™ Mfç ykV Efí™k {òMk {kúke 'Eáðkr ÷ xe' ...h {nkr™ fÁ, ...Èh sá ÷ e rðEpe p™ðš, xeyuyk...k zíkðxh y™uyíPkun ÷ y™u ðMx [LMxh p™ðš, xeykÉkt E {uhx, «kúv h ÇEhefufkPhe ÒpÁóík Bpkhu {nkí {k , kÁe ...h ...MCEf ÷ ¾uíPkhuÉufíðw f™P y™uyk ...MCEf™kuy™ðkÉ n, {w¼ ...zák sðk hkBpkk™k ykSð™ yÇPk, e, «kæP...f, , pkaF, y™ðkÉf y™urðákkP, t, e rpúkýpk™ke fhuíPkhuÉufíðkúkk? yksus™e ðkE fhðk™k Aeyuyu...MCEf™k { Au ' , kÁeS : , tükÁík ...rh [P' . yk ...MCEf, «k. ¼e¾w...khð4™k ' , kÁe - y ðne pko ELxðzðp™ yuyÉ¼E ...MCEf™k «k. n, {w¼ ...zákuyfhu-ku¾gf , Èh y™ðkÉ Au

{nkí {k , kÁeyuyf , kúkuhksfep , k {krsf, ykæpÁí {f, Ákš {f,™rÇf y™uMk {krsf {kñ [uMkíkk fkpofpðnEw ...kÉk™e rð [kh-«rÉfðE kúke yk Çk { úkP {kt Çeyku í íPk nE y™uyk¾e {k™ððE ...h r [hMkkpe «¼kð ...kzákunÇku ¼khE {kt fu¼khE fnkh yk fúkk™e «rÉ¼k {ðe Èw¼ Au ykðk ÒpÁóíkíð y™u™E]ð™e rðí ááüyu, {s yk...ðe y™uyu...ý {kºk Ékz, kusá ÷ kt...k™k {kt yu, nEw fí {™úke. fnwrx™ ...rh [P' { y™urðhkh fíkrðfÇE òE yu

yk™k™ ...MCEf {kt...nE-k «fhý {kt {nkí {k , kÁe™k Sð™ y™ufkP™e Y...hð4k Ékhe yk...e™u...Ae ÷ ð4fú™rÇf y™uòñ Sð™ {kt , kÁeS™k «Ék™ y™u¼q {fk™e {ç ðýe fhe Au ípkh ...Ae ÇÉ™wÄ {o {k™ð«f]E y™u, ípk, ín rðp™ [ÇE™,

• nɑ ðkþŭke •

ðþkðmŭk

hrík÷k÷ çkðnelMkðh

(©e hrík÷k÷ çkðnelMkðh - ykÁkýk ðýeíkk nkMP÷þ4fLkuyíLkk ÁkMírf ' {ks {kthðñhú {kxu ðkshkíke ¼kðkkLkkuð»kø2019Lkkuh»xðÞ Mkkníþ yfíE {elLkuÁkñMfíkh íkksíkh {kt «kÁík Ŭkþku íkuku rçkhÉkðíkkíkus ÁkMírf {kŭke Mk¼kh ... Mkt.)

ðþkðmŭk Sð™™™kuy™™™ðkþoç { Au yðñ, li ðýEek nkðk AÇekt fnwykAk {ký, kuðþkðmŭk™™™uðñ÷ f { fhe þfuAu „ ú Vð÷e ðþ Ŭkðk™™™...rù {™™k ÷kfí™™™uVkðuAu yðñy...ýk ÷kfí™™™uVkðE™™™ŭke. fíx÷kf ÷kfíkuþheh ...h fíEhEhEek fíx÷EðEÇ™™™nkMÇekúkh þðþ nkþ ÇEku¼t ðk, ™™nªEh f { {kt f { íkð4k fhðk {kt ÷kþk hnuAu ÇEufíx÷kf ðþkðmŭk™™™kt ð»kk™™™u {uzæhe ykðñ sðk „ ýuAu {üþ ykðñk {kt ™™ hþþk ÇEku {uzæhe ykðñ {kt þñ {ðþ-yðe {™™kEþkŭke ...ezkþ Au Sð™™™e «íþf yðmŭk™™™u...kEÇ™™™MkEþo nkþ Au yufnwykAk ÷kfíku, {suAu ½hzk Ŭkþk yx÷u {tEh {kt sðk™™™þk¼u yx÷r, ™™u {k {ktsðk™™™þk¼u Sð™™™ ...h ðñkþ ykðe „ þkuAuyðe feòyk™™™u...ý ¾kEhe Ŭkþ yðkts f...zkt...nñkþ. ykðñykðñ÷kfí™™™k {™™ {ktX, e „ þññkþ Au yx÷tis ™™rn, ykðk ÷kfíku feòyk™™™u...ý ykðñX, kððk™™™ku«þíLk fhAu

...kt, X {k sL {rEð, ...Ae {lyírf ðkh sh, e...nhne. ½h {kts yðñr {© «íþk¼kÇEku ...zák. ...kEÇ™™™k, , hk þññí þ { ...e, sðk™™™ŭke ...ý {kz™™™Au yðñr...þh™™™e fnñ™™™...ýeyk™™™u fne þfíku yuñí þk÷u...ñkðÁñkS ŬkE. ...ý ...ñkðÁñk, k, w {k ™™khks Ŭkþkt. ' 'yk ð {hu ykðk ðñýk, eðzk þk¼u™™™rn' yðkus™™™ku¼kðkŭkonÇEku yðk Ŭkzkt ð {™™kuyíLk ýu {™™u, ¼kðkþkt. Akfheyku, kheðE fhAu yuð¾E, kñ {k ...k, ufðkuðñ {k, uAþ ' ' „ kñ {k, ðñ Éiðñðñýk, eykñ ' '...ý yðkuðñ ykSð™™ ðñýk, eykuñnuÇEku yuðE fh™™kheyk™™™u „ {ÇE™™™ŭke. sh, e yt, ™™k W, ú«rE¼kðku {æe h íkk nÇEku yus ð¾Euyírf r {ýk ykðþk. yýuf÷E {kt ½e nkþñ yí ýu...ílke™™™u ðEþ...ðf™™™u, {Ŭk™™™ ykÁþñ yx÷u...ílke ðÁw Vkuç {kt ykðe „ E. ' 'yñl Ç {khk ¼kE ÇEkuñ™™™ nkð ÇEku yk ð {hu¼kzku...ý [zu yðk Ad ' '...ílke™™™uLþkþ ¾kEh {khufnðñ ðE yufuyí™™™yryk {ðþk™™™ ¾kkuñ™™™ŭke. ...ý yíL Ŭkþ ÇEku þñðkÁkþ ...rù {kt ™™ññ, W...h™™™kt Mºke...ñkku yí feò™™™u...hýuAu ÇEku yk...ýuñk yíL fíL ™™ ŬkR þfþ ...ý yk...ýuÇEku, kX Ŭkþk™™™ŭke™™™u {ehkífkE™™™u...E...É 's™™™uÇEku ŬkþñuÉð... ' „ kðk {kzeyuAeyu Éð ÷ s™™™¼÷uŬkþ, ...ý yíL {kññ÷k (yLkññkLk {kxusnykuÁkLk Lkt. 41)

«kÁþ ÁkMírf Ákñ {þ :

ykÁkœkf SðLk {kt ykÁþñí {fíkk : «ð [Lkuy rð {÷k Xfíkh, rf. Y. 50/-

yk «ð [Lkuy rðk þñðkLkkuç {kxu Ausnykuyk ÁkMírf Wá [rþukýŭke MkBS ŬkELkÁkñkLk fíkhrfÉeozðk {kt ðþMík Au yk MÁkÁkó {f ðkíkkðñý {kt íkuykLkMkV÷ ŬkðñuAu ½ýñkçÁñ {ððñuAu íkuykuMkÁf Lkŭke. Áký Mkñk-MðMŭk {kyMk çkLke hñðk «þíLkþe÷ Au

þehLk Míkhu ykÁkýe ðýkyku ¼þ4, íkhMk, ðíkeþíkk, Ý½, xfe hñðkLke SSRð»k, Mk÷k {íke ðokñuAu ykLkkuç kLkðrð [kh Mkŭkufuyþkík ÁkMíEøke MkŭkufíE s MkçkÁ Lkŭke. yk SððjkkLk Ákñ {ký Au suçñkñLkuy ErlýþLkñ¼kírf Au ykÁkýe Ákñku çkestuyírf Ákñ {ký Au - {kLkMkþkMºkeþ. ykÁkýe Ákñku {kLkððkhMkku Au - çkLkLkku yLk¼ðkLkku {kñíe ykLkku ÁkMíEøke ykLkku Ákðñkñkku øk {k-yýok {kLkku «íþk¼kíkkLke heíkkLkku yk WÁkhkík ykÁkýe Ákñku yíL fíE ðkññ {ký Au yðñfE f sþþheh yLkñkLk ðýkykuMkŭkMkçkírf Ák Lkŭke. íkuAuMðkírfP. «íL yLkñkírf {kLkku {æ¼k sYrñþkík. ykÁkýuSððkLkAu yk þehLk, {LkLkkt y™™u {LkLke ÁkñLkkt Ákñ {kýkuç {kt yíL Mkŭku yu ðkýþ Lke ðá [uñkðkÉíkk MŭkÁkþ íkusYhe Au

‘rð [khð÷kñyñ ÁkñðkhLkkt «kÁþ ÁkMírfíLkke þkEe

- 01 yírf { çþðkLk çkñkMk {q÷urs {Mxkðñ÷ Yk. 20/-
- 02 MkðkÉ (økshkíke) ÷þ4f : zðez çkññÇ Yk. 25/-
- 03 Mkñk ½zíkñ Mkf÷Lk : {mLk Éðu Yk. 35/-
- 04 Mðefkñŭke [{ífkñ ÷þ4f : ðkþLk zþh Yk. 35/-
- 05 rV÷MkþeLkñññ {kðS¼kE Mkð÷k Yk. 35/-
- 06 þþkñíkkokç ykðçkxoykELMxkELkLk «ð [Lkuy ÷þ4kuyLkñkºku Yk. 25/-
- 07 f÷kLkku ykMðkE MkÁkñE f : {mLk Éðu Yk. 40/-
- 08 Mkíþ yLkñkEþo ÷þ4f : yMk. [ýþþ4h Yk. 45/-
- 09 {kñu¾e÷ðñu nñ¾e÷ep ÷þ4f : {kþk ytsñ÷w Yk. 45/-
- 10 þk÷kykñkñkñk ÷þ4f : su fþý {þík Yk. 35/-
- 11 ÁkÁkññ÷Áñk hMke÷k frzþk Yk. 40/-
- 12 ðkð÷f çkçkíkkç {ktMk÷þLk ðzVku {q÷u rh [kzofk÷MkLk Yk. 60/-
- 13 «íL fhðkLke þññí («ð [Lkñ) zki. {kðxLk ðþñññ Æok-sñkþh Yk. 40/-
- 14 ykþññE Lkñ Ákþk ÷u çk÷fþý ðñ Yk. 35/-
- 15 zki. rðç {Mkñk¼kE MkÁkñE Lk - zki. ÁkE Lkñ¼ ðñke - {mLk Éðu Yk. 45/-
- 16 Lkñkñ÷ Mkkníþfíkhkñk ðþkíþkLkku - ¼kðkLkñkE f zki. rLkøk {Éðu Yk. 25/-
- 17 Mkñññ { ÷u nkðzoøkzñkñ, r {fí x r {÷nkE, rðr÷þ {zçLk Yk. 45/-
- 18 ¼kññkñ {LkñññkLk ÷u ¼kñññ Yk. 45/-
- 19. ykÁkœkf SðLk {kt ykÁþñí {fíkk rð {÷k Xfíkh Yk. 50/-

• 'fílfhe[kɔkú ðkt[eLku: ÷r÷ íkf÷k yLku Mkrníp MkkúkuLku Mkçep Mkáffo MkkÉp÷ {kMkk fuhMkpk ðep (Aesthetic) fífpÓpLkMkkÖÁk fhuAuYuíkkLuL ÷e Au Áký ðuyufð÷ yLkÉ yLkumÖMíkíku {kxus nkþ íkkuyufkÉ Mkk {krsf náukku {ÉEfkhf çkLkíkkLkúke. ykÁkýuçkÁkt yuMkkðpÁóík {kLk Ákh {kí {kLk LkkLk LkkLk ykrð¼kõ Aeyu yk÷us MkkhÁkLkktWÉkfk fk {kufhðk «hkeYuAeyu Ákhríkurðpü heíkfuf÷ðkpu÷ktçkrðf hMk-Yr [nkðktyLuçknk÷kMkkkrníp MkkfankõkuyurLk:MöklkMöklkktfk {k {kxúke ykókúkke phíkkuLkúke. EáAkyku yLkuynfíkh Mkkúku fípk÷íkkúke fk { ÁkzðkLke pÁóík fuúk {ikk MkkÉk-Mkh÷ yLkuyOÁkrprúkí ÷kfkuÁkkMkuÁký nkÉ pñ fÉk [, SðLkLke íkuLke Mk {sý ðÁkhuÝze yLkumíPLe ðÁuLkSf nkÉ pñ yk÷us, fÉk [íkuykuLP MkkúkuÁuMkn÷kÉLkúe ðzkÉ pñíkk nkþ, yúLke MknMkkÉLk (empathy) çk÷ðfkh nkþ, yðtkçkLu

(÷u: y÷kkík, «wff: hSkfíkk {nókk, y {ÉkðkÉ)

¾Mk MkkÉ Lk : Lkðk Ék¾÷ ùkLk fúÁkMkkLk÷ðks {hel.pwfhkðLkkh ðánfkdurðLkíffe fuuyf ðkkkk Yk.300/- yúkkðk %ý ðkkkk Y.800/-Lk ÷ðks { s ¼hðk. %kýúke ðÁkhuðkk ÷ðks { MðefkhðLk íkkífk÷f y {÷úke çkÁ fPkuAu

çknwMkçPkLke VrhpkÉ ykðuAufu'ró [khð÷kuyü {÷ítkLkúke fu {kzñ {÷uAu çkeS íkkhe¾uÁkkkk Úkp çkkÉ y {ÉkðkÉLk Mkn÷kEx rôMíkkh {kt Áký Mkk {kLp heíku ÉMk {e fuÁkÉh {e íkkhe¾ ÁkAe {÷uAuyLkukpKhí íku {÷ítkus Lkúke. y {kkh Ákkkk {kMíkhLk fnðk {÷çk MkkV ykuAuAyLkurðMíkkh ðÁkhe ÉeÁkuAuykúke Ákñk [e ð÷ðþöp çkLkíkkLkúke. ykðe ÁkrhÁuMkkík ½ýkt þnínku ðkk {kufk Au yk { ykÁký nkú {kt fþuLkúke. ík {Lkú s {÷uYkuy {Lkufnkúíkkuy {uVhélke Ákkkk fhe ÉEyuAeyu ykLkuyuf Wf÷ Au ík {uy {khe ðçkMkkEx (www.vicharvalonu.com) Ákh ðkt [e þfkku

(ÁkLk Lk. 39LkuyLkMkkÁkLk)

'nñ, ÷kú fík { ðMkkhnu- sñkÉ ð {kt...y ÁM...rx-sM, k÷ ykSð™ xfe hnuÉkuyk¾u Sð™ fíðv÷÷÷ ðñ { hñl ...ý yk ðkÉ , {sðk™ñ, nñ÷™úke. {E {u, {ðuyðe {khe þw¾ÁkykuAu - , kx™ sñ nkþ yúkkðk , kx ðxkðe „ þkñkþ Éðktyku {kxkÉku¾k, ¾k, ¾k, þw¾ÁkykuL

ykkk÷÷Pk yLkúkkí ÷Lk ðxrdMíkk sbk÷ku {kt ÷koku÷k¾eyý ÉkðLk÷ {kz XþkLk Xþkíþktíkk [elkLkufkñkúkk ðkEhMk nkð ðkòkzðe hñkkuAu yk Vçkuykhe {rñLk {kt Áký ¼kñík {kt fke Ákíe XkfeLkufne þfuyé Lkúke fuðhMkkÉ ñduykðíkk sçk Ákñ÷ktíkku Lkrñ s ykð ÷ {kðXkLk {kXk Mkk {k [kh ðýufundu fíkkuÁkzík ðp Au yk yòk { ykÁkýk fke Éíkkkk Lkrñ, f÷kþ {w [ÉLs s÷÷ðkþwÁkrhðíkkLk Au yk fíeíke rLkS fíheðkhe Lkúke, yu {kLkðuðíkufhu÷k ÝçkkrzPkylke íke¾e «ríkrçPk Ay yuLkAçfkLke Áký fñe þfkþ Lkð s÷÷ðkþwÁkrhðíkk (s.ðk.)LkMkkf÷ fkhýkuYLkuykk Mkkü yk¾kíkkku ÷eAufíeíke ykÁkÉk yLkuyPkþkke ykÁkÉk ðá [lku¾e ñduí k¾kuúkkúkuðp Au

Þpku {nk {wffíeíke [ç Lkfkhí {fÁkýuçkÉ÷k AuíPkhuðpÁóík íkkk Mk {ks Áóý ðÉLkkyku yLkú¾uAu s.ðk. yLk {kLkððíkk íkkk {kLk÷kòkýykuðá [lku MknMkkÁ Ýze íkÁkkMkkurð÷kþ çkLkAu yk MkkðkuðpÁóík íkkk Mk {kLkkuÁkpðhý Mkkúkk yLkqkÁLkkuúkkfkrðMíkkh-extent þnínke þfñ s.ðk. yuyþkík rLkMçkíLkkuð÷kþ Lk çkLkðkúeYyP fúÁkAe {k°k Mkk {mpókík s? ykÁkýkt {þpku {kLpíkkkykuLkúkkkðpðnk s.ðk. {kt fíðk¾k ÷ sðuAu ík {s s.ðk. Úkfe ykÁkýkt {þpku {kLpíkkkykuLkúkkk çkÉ÷kþktAp çkÉ÷kðkðEyuuf s.ðk. yuykÁkýkt {kt fíðk MkkÉLkusðkðpktAp Éw¾? yMk÷k {íke? yðMkkÉ? yýok {kP ðkMkkp ðk¾hk {ý? þkherhf rôÁkheíkkykP

s.ðk. ¼÷uyf fuuyf ðp«Ép {kt ðíkkþ, íkk Áký yLke yMkhku yLP Ép«Épku {kt Áký fíðe Ákzþp yuykSÚkf Mkk {krsf yMkhku {kLkðSðk Ákh fíðe Ákzþp s.ðk.Lke yMkhku {kLkððMíke ykuMkk÷kíkh-Éþkíkh-«Éþkíkh fhðk {sçkþ çkLkþp yúke NCR - LpLk÷ rLkxeí Lkþékk hSñxð WÁkh fke yMkh Ákzþp! yú Úkp íkkusuíkuÉp {kt CAA rLkxeí Lkþékk yúLz {Lz yðx-Lkòkrhf Ákhh MkpkuÁk fhðwÁkzþufP!

s.ðk. LkkÉwÁkrhýk {ku {kLkðSðk yLkúÁkðkLk ÁkþkðhýLke ÷kçkk ðkk÷kLke rLk¼kðúkk {ikk ybkuknLk «&™kuQ¼k fhuAu Aíkkþ yf Ék¾÷k÷÷Eyu Lkkðkku Lkkðk {kt s.ðk. ybkúWEkMkLkík ððk {÷uAy yk÷k {kxufíkúke yúkkMkk {þ}ð íþkt ¼qk¾úke÷Lk wíÁkkÉLk MkkúkuMkkf÷kþ÷e Au

÷¾÷÷¼ ¼kírf Mkk {þp yLkúkkk WÁk¼k÷kLke ykz {kt s.ðk. Lkñ {k f÷÷÷e ñÉLkshyÉks fhe þfkþp ðhðk ðkMíkðLk çkkrðf ynMkkk {k°kúke ðþktMkkÁe yki Mík Úkp fheþp fke Mkk {sMkkBS-informed «ríkrçPk ðpkkhusL {þp

ykÁkLk «rík¼kðkúÖw.s.ðk.Lke hkn ðþk rôLk ík. 31-3-2020 MkkÉ {kt rLkBLkkðík Lk { -MkhLk {u {kf÷e ykÁkþkS.

íkhý þkn

(fe-1/9, y, ðk÷÷ ÷kðk Mku÷k hñz, y {ÉkðkÉ-380 061. Vkk : 94263 83008)